

TORSDAG 24 JANUARI. NR 2/2019

Prästens insändare får efterspel

Sidan 4

När prylarna blir krav är det dags att rensa

Sidan 12

Utbildning i stället för barnäktenskap

Sidan 6

Längtar bort

Sidan 2

► **DENNA VECKA:** LOKLA INSIDOR TILL HELSINGFORS. INSTICK TILL KORSHOLM OCH ESBO.

Fyra kandidater, fyra livsberättelser

I mars väljs ny biskop i Borgå stift. Bo-Göran Åstrand, Sixten Ekstrand, Lisa Enckell och Harry Sanfrid Backström kandiderar för att efterträda Björn Vikström. Nyfiken på vilka de är? Vi har träffat dem alla.

Sidorna 8-11

Vid pilgrimsvandringens slut står Gud och väntar

Sidan 14

Kristna möter allvarligt förtryck i allt fler länder

Sidan 7

Vi måste våga tackla nätpornografin

Sidan 19

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ord kan döda eller ge liv

DISKUSSIONEN kring de två Kristi-nestadsprästernas uttalanden om homosexuella har blivit något av ett rämärke. Det finns gränser för vad man kan säga också i övertygelsens namn. Och: rentav just i övertygel-sens namn. En reflekterande, levan-de tro handskas nämligen till skillnad från den blinda religionen varsamt med orden. Det är med dem vi möter varandra. Nu förs diskussionen på bred front i hela Borgå stift. Bakgrunden är sorg-lig, men om det kan komma något hälsosamt ur det hela kan det eventuellt väcka relevanta frå-gor om vad vi egentligen tror på.

NÄR RELIGION förvrängs och urartar i övergrepp, våld eller terror raserar den naturliga lagar och mönster för mänsklig samexistens. Den vänder vänner och familjemedlemmar mot varandra. Den blir osund, onaturlig och avskyvärd.

De kristendomspräglade samhällena i väst har ingen förståelse för andra religioners och kultu-rers hedersmord och terror (och ska inte heller ha det). Däremot har kyrkorna haft svårt att erkänna att förkunnelsen och de egna representanternas retorik kring homosexualitet riskerar att slunga in en grupp människor i ett utanförskap likt det konvertiter möter i andra religioner. Allt för ofta har unga fått kämpa ensamma med en sexualitet som inte passat in i mönstret. De lider naturligt-vis allra mest. Men det är också många föräldrar som sneplat på bänkgrannarna och trosvännerna i församlingen eller bönehuset och undrat vad de skulle säga om de visste ... och vad i friden de ska göra med relationen till sina barn och med livsfrå-gor som plötsligt hamnat utanför mallen. Många är de som brottats med om den lära de vuxit upp med ska gå före livet och den självklara, inbyggda och naturliga kärleken till sina barn. De har tvingats gå en teologisk brottningsmatch i en ring där många teologer ännu aldrig stigit in på mattan.

ALLT för många har känt sig tvingade att välja mellan tro eller liv, ibland med förödande resultat. Många bär på ärr eller oläktasår. Där-för är kärlekslösa och hårda ord från dem som borde vara trygga vuxna, herdar, trosfä-der och – mödrar rena kni-ven mot strupen på kyrkans barn. Och därför är det vik-tigt att tydligt ta avstånd från den retorik som har använts i Syd-Österbottens insändar-spalter. Biskop Björn Vikström reagerade snabbt och komprimerade allt i en enkel blyxtbelysning: Kom ihåg att det handlar om verkli-ga människor, deras anhöriga och vänner!

ONDA OCH grymma handlingar i avsikt att försvara det goda eller Gud är inte tro. Det är ond religion. Kärlekslösa ord i avsikt att rädda någon från hel-vetets eld kan välla människor död och helvete här och nu. De som ändå väljer att ta till sådana måste ställa sig frågan: Varför? För Guds skull? För deras egen? Gud själv påpekar att domen är hans. Det borde vara tillräckligt för att få vem som helst att stiga åt sidan.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: CHRISTINA HARALD

” Jag ser mig inte som någon evang-elist, jag vill jobba socialt.”

Hålls inte hemma

Sex år lyckades hemstaden Nykarleby hålla i Christina Harald innan hennes längtan bort blev alltför stark igen. Den här gången ska hon till Bangladesh för biståndsar-bete.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Redan som ung var det otänkbart för **Christina Harald** att bokvari i Nykarleby.

– Jag har alltid velat bosätta mig ut-omlands. Redan som tonåring hade jag en vag tanke om mission. Men jag bör-jade med att flytta till Sverige. Jag job-bade i Stockholm i några år men trivdes inte riktigt. Jag åkte till London, först på semester. Där kände jag mig som fis-ken i vattnet. Där ville jag bo.

I London mötte hon människor från hela världen och fann en gemenskap i en internationell kyrka.

– Jag upplever att det var Guds led-ning att jag kom mig till England. Att flytta till London är det bästa jag gjort i mitt liv tills vidare. Jag ställde in mig på att stanna där resten av livet.

Efter tio år kom ändå ungdomsdröm-men om mission tillbaka. Men den hade utvecklats mot biståndsarbete.

– Jag ville jobba i ett fattigt land och göra skillnad för några människor där. Jag flyttade till Sheffield och tog en ma-gistersexamen i global socialpolitik. Då visste jag att det blir något av drömmen, men inte vad. Tanken var att söka jobb med en engelsk organisation.

När studierna var klara i december 2012 hade läget på arbetsmarknaden i London försämrats.

– Det var jättesvårt att få jobb och jag behövde desperat pengar efter drygt två års studier. Då fick jag tanken, jag tror den var från Gud, att flytta hem till Ny-

karleby. Där finns alltid jobb för mig.

Före julen 2012 återvände Christi-na Harald till Nykarleby efter tjugo år i Sverige och England. Hon fick jobb nästan direkt, först på ett boende för utvecklingsstörda i Nykarleby och se-nare som socialarbetare inom handi-kappomsorgen på Social- och hälso-vårdsverket i Jakobstad.

– Jag tänkte stanna i Finland i högst ett år. Men det blev sex.

Det var en kulturchock att återvän-da efter tjugo års frånvaro.

– Jag kände mig engelsk när jag kom. Men när jag ser tillbaka upplever jag att jag behövde tiden för att på nytt lan-da i den finlandssvenska identiteten.

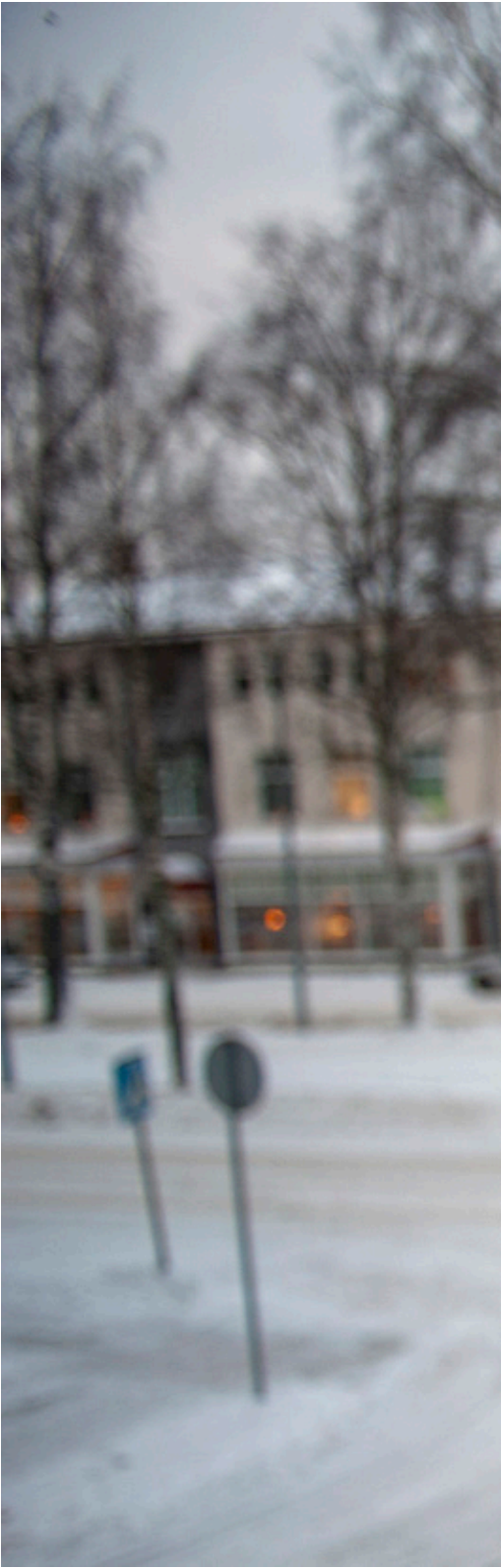
Sedan hon kom hem från England har Christina Harald gjort missions-praktik i Taiwan för Finska Missions-sällskapet. Sedan tipsade en väninna om Säningsmannen.

– Jag kände inte alls till den organi-sationen. Jag fick en väldigt bra kon-takt med dem. Jag lade in ansökan och gick deras missionärskurs hösten 2017.

Hjärta för muslimer

I London hade hon muslimska arbets-kamrater. Sedan dess har hon haft ett hjärta för muslimerna.

– Jag har hela tiden haft ett mus-limskt land i åtanke när jag sökt sta-tioneringsort. Muslimerna intresserar mig, för på ett sätt är ju våra religioner

ganska lika, men ändå väldigt olika.

Valet stod mellan Nordafrika, Kauk-asien, Centralasien eller Bangladesh. På Säningsmannens sommandagar fick hon kontakt med ett svenskt-fin-ländskt par som jobbar i Bangladesh.

– Vi fick bra kontakt och jag fick svar på mina frågor om Bangladesh. Det lät som det skulle passa mig.

I Bangladesh ska hon arbeta för Så-ningsmannens samarbetsorganisation Lamb Hospital som driver ett sjukhus i nordvästra delen av landet.

– Jag ska dela min tid med att va-ra engelskalärare för sjukskötar- och barnmorskestuderande och som före-ståndare för ett rehabcenter för handi-kappade barn på sjukhusområdet. Jag trivs bättre att jobba med det sociala

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH Paradbild: Johan Sandberg, Ulrika Hansson, Emelie Wik-blad och Sofia Torvalds Tryck: Botnia Print, Karleby
Redaktionen i Österbotten Normalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad		

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post Kyrkpressen adressuppgifter kommer från för-samlingarna, som för register över sina medlem-mar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförord-ningen (GDPR). Kyrkpressen sänds till alla hem i församling-ar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.
--

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpres-sen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonns-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonnsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 60 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275
---	--

men det är okej att undervisa också.

Sjukhuset har 150 bäddplatser och personalen bor på sjukhusområdet där det också finns skolor. Där verkar också ett tjugotal västerlänningar, främst amerikaner och engelsmän. Också paret från Finland/Sverige verkar där.

– Västerlänningar är så pass ovanliga i Bangladesh att man får vänja sig vid att folk glör på en, också i huvudstaden Dhaka, säger Christina Harald.

Du reser som ensam kvinna till i ett muslimsk land. Är det några speciella utmaningar med det?

– Det är det säkert. På sjukhusområdet gäller ganska strikta bestämmelser. Man ska inte gå utanför sjukhusområdet ensam. Området är inhägnat och poli-

CHRISTINA HARALD har nu bytt vintern i Nykarleby har nu bytts mot tropiskt klimat i Bangladesh.

serna kollar vem som går in och ut. Ska man ut och handla bör man ha en lokal eller språkkunnig person med sig.

Livet begränsas

Hon säger att det begränsande livet kommer att bli en utmaning.

– Jag är van att röra mig fritt. Men om det blir fullt upp med arbete är behovet av hitta på något på fritiden inte så stort. Det är så jag levt de senaste åren hur som helst.

Det råder religionsfrihet i Bangladesh och sjukhuset får verka öppet på kristen grund. Islam har snarare haft en kulturell betydelse i landet.

– I och med att radikala vindar har börjat blåsa över hela den muslimska världen har de också nått Bangladesh.

Jag har läst att allt fler kvinnor går heltäckta, något man inte gjorde för trettio år sedan. Jag kan gå utan huvudduk, men jag bör ha en sjal över axlarna och dessutom deras traditionella dräkt med vida byxor.

Det är emot lagen att omvända någon. Missionärer som försökt göra det har fått 24 timmar på sig att lämna landet.

– Man får berätta om sin tro för sina vänner och svara på frågor. Men jag ser mig inte som någon evangelist, jag vill jobba socialt.

Hur länge hon stannar vet hon inte. Hon har ett avtal på fyra år.

– Jag är ingen ungdom längre så jag får se hur hälsan klarar av det tropiska klimatet. Gud brukar heller inte avslöja sina planer för mig långt på förhand.

CHRISTINA HARALD

SOCIONOM, HAR MAGISTERSEXAMEN I GLOBAL SOCIALPOLITIK.

HAR JOBBAT MED HANDIKAPPADE STÖRSTA DELEN AV LIVET.

HEMMA I NYKARLEBY, MEN BOTT TJUGO ÅR UTOMLANDS.

RESTE I MÅNDAGS TILL BANGLADESH FÖR BISTÅNDSARBETE.

Svenska Yle: Svår konflikt i Solf församling

ARBETSPLATSKONFLIKT. Biskop **Björn Vikström** medger att domkapitlet misslyckats med att hantera en arbetsplatskonflikt i Solf församling som Svenska Yle rapporterar om.

Enligt Yle har flera anställda upprepade gånger bett domkapitlet, arbetshälsovården eller regionförvaltningsverket om hjälp att lösa konflikten.

Vikström säger till Yle att domkapitlet varit medvetna om problemen i Solf sedan 2014. Då besökte stiftsrekeraren för personalvård församlingen, pratade med arbetslaget och försökte få det att fungera.

– Men fröet till problemen som fanns har eskalerat, säger Vikström.

Då arbetarskyddet i Korsholms kyrkliga samfällighet

kopplades in hösten 2016 intensifierades konflikten och kyrkoherde **Ann-Mari Audas-Willman** gav en anställd en varning. Den anställda hävdar att varningen saknade grund.

Yle har anonymt intervjuat fyra arbetstagare som anser att Audas-Willman tryckt ner och förminskat en del anställda. De säger att hon har häftigt humör

och att hon gjort sig skyldig till osakligt bemötande.

Audas-Willman är bestört över kritiken och känner inte igen beskrivningen av sig själv. Hon anser att konflikten handlar om framförallt en person som haft problem med henne som stark, kvinnlig chef.

Audas-Willman sade upp sig i december och har valts till kaplan i Närpes.

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET
Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.
Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

 Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Till Daniel Norrbacks stöd

MIN KOLLEGA och arbetskamrat Daniel Norrback har hamnat i hetluften på grund av sitt uttalande om de så kallade Pridetågen. Jag ansluter mig till hans ståndpunkt i den här frågan.

Homosexuell livsstil och homosexuellt samliv är självklart något onormalt och skadligt som ska avvisas och inte gynnas.

De människor som kämpar med sin sexuella läggning och är söndriga på det livsområdet, behöver stöd och helande för att åtminstone inte leva ut sin böjelse sexuellt.

Också den sexuellt söndriga och misslyckade är skapad och älskad av Gud i Jesus Kristus. Det har Herren visat genom att bli människa och gå i döden i hela världens ställe.

Jesus, Guds son, både vill och kan hela det brustna. Han tog ju sitt liv tillbaka och kom kroppsligen ur själva döden och lever i dag och i evighet.

MEN ATT GODKÄNNA och hylla den homosexuella livsstilen är en (del av en) sorglig och tragisk samhällsutveckling, som inte för något gott med sig.

"Måste inte godkänna sexuella perversio

Kristinestads kyrkoherde Daniel Norrback har väckt uppmärksamhet genom att uttala sig om de så kallade Pridetågen. Han säger att han inte godkänner sexuella persioner.

Debatten i Kristinestad har väckt uppmärksamhet i hela landet. Daniel Norrback är kyrkoherde i Kristinestad och tidigare församlingssamfundets ordförande. Han har varit verksam i kyrkan i över 30 år.

Kyrkoherde Daniel Norrbacks åsikter hans ståndpunkt. FAKSIMIL UR SÖ 101.

Två män och två kvinnor kan inte öka befolkningens mängd (som beräknas tvärtom minska i vårt land) någonstans på jorden eller i universum. Det säger redan förnuftet och empirin (naturvetenskapen).

I stället är sex mellan representanter av samma kön något i grunden onaturligt och avskyvärt.

Det säger också samvetet – eller borden.

I den här frågan är jag helt övertygad om att det är en sorglig och tragisk samhällsutveckling, som inte för något gott med sig.

Kyrkoherde Daniel Norrback har väckt uppmärksamhet genom att uttala sig om de så kallade Pridetågen. Han säger att han inte godkänner sexuella persioner.

Debatten i Kristinestad har väckt uppmärksamhet i hela landet. Daniel Norrback är kyrkoherde i Kristinestad och tidigare församlingssamfundets ordförande. Han har varit verksam i kyrkan i över 30 år.

Kyrkoherde Daniel Norrbacks åsikter hans ståndpunkt. FAKSIMIL UR SÖ 101.

Docent i teologi Patrik Hagman: "Den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln"

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Konservativa församlingar har uttryckt oro över att kyrkan ska bli mer liberal. Patrik Hagman, docent i teologi, säger att den stora frågan är hur vi ska se på Bibeln.

Jag ber alla som blivit sårade om ursäkt

MED ANLEDNING av den pågående "mediestormen" kring mig och kaplan Markus Engström.

Kära församlingsmedlemmar, kära vänner! Kunde vi alla nu vänligen försöka lugna ner våra känslor lite, och försöka analysera vad som hänt?

Hela denna debatt teg sin början genom en Facebook-debatt inom en sluten grupp, där bland andra jag och Trygve Cederberg deltog. Vi båda förde en längre debatt om bibel-syn och utlevd homosexualitet, som utmynnade i att Cederberg inbjöd

Sodom och Gomorra-parader utan min medverkan.

NU I EFTERHAND inser jag att jag med denna formulering gick över en gräns för vilken ton som kan förväntas av en kyrkoherde.

För detta ber jag alla som blivit sårade av min kommentar om ursäkt. Det var ett överilrat uttalande av mig.

Jag vill starkt framhålla att jag eftersträvar att vara allas kyrkoherde. Jag vill av hela mitt hjärta att alla ska uppleva Kristinestads svenska

själva gör. Alltså vet Gud också vad som är bra för oss, därför har han i Bibeln gett oss sina bud.

Gud är som en riktig bra pappa. En bra pappa visar sin kärlek till barnen bland annat genom att ha sända regler för dem. Vi kan tryggt lita på att Gud älskar oss och tar hand om oss.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

NU ÖNSKAR JAG att vi inom församlingen kan vandra vidare med inbördes respekt och utan personliga påhopp, trots att vi ibland ser olika på vissa frågor.

Åbopräst polisanmälde Sydens insändare

Professor Peter Nynäs, ursprungligen från Jakobstad, anser att Markus Engströms insändare i Syd-Österbotten smöder och förtalar homosexuella.

Nynäs är prästvigd och jobbar till vardags som professor i religionsvetenskap vid Åbo Akademi i Åbo. Han reagerade starkt på den insändare som tidningen Syd-Österbotten publicerade i tisdags.

Texten är skriven av Markus Engström som är kaplan vid Kristinestads svenska församling. I texten påstås homosexuellt samliv vara "enormt och skadligt".

Vidare skriver Nynäs: "Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Insändaren verkar klart försen för vad vår lagstiftning säger. Nu är det viktigt att det finns särskilt mycket utrymme för tolkningsmarginaler."

Jag skrev anmälan som privatperson. Men det handlar inte om något individuellt initiativ från min sida. Många personer från olika håll i Svenskfinland hade uppmärksammat insändaren, och ansåg att texten var oförsvarlig och bryter mot lagen.

Nynäs har själv till kyrkans liberala falang. Han är en av de finlandssvenska präster som är redo att viga samkönade par, vilket han även har meddelat på sajten sateenkaaripapit.fi.

Nynäs är prästvigd och jobbar till vardags som professor i religionsvetenskap vid Åbo Akademi i Åbo. Han reagerade starkt på den insänd

DANIEL NORRBACK, kyrkoherde i Kristinestad, beklagar sitt uttalande och har bett om ursäkt.

FOTO: ARKIV/JOHAN SANDBERG

MARKUS ENGSTRÖMS ordval i hans stöd för Norrback ledde till polisanmälan. FOTO: ARKIV/JOHAN EKLÖF

– Den senare processen är på gång och kaplanens svar har inkommit. Min gränsdragning har varit att det man skriver på slutna Facebooksidor bör behandlas på ett annat sätt än offentliga insändare, även om präster naturligtvis förutsätts använda respektfullt språk även privat.

Björn Vikström och stiftsdekanen **Magnus Riska** kommer att besöka församlingen i februari för att träffa arbetslaget och församlingsrådet, för att diskutera läget och stöda processen som behövs för att återupprätta förtroendet mellan prästerna och dem som upprörts av uttalandena.

Vilka möjligheter har domkapitlet att ingripa mot en präst som uttrycker sig olämpligt i offentligheten?

– Om det uppkommer misstankar om att en präst betett sig på ett sätt som strider mot prästens skyldigheter eller på ett sätt som är olämpligt för en anställd inom kyrkan är det biskopens eller domkapitlets sak att utreda frågan. Biskopen kan efter utredningen som förman ge en varning i arbetsledningssyfte, medan domkapitlet förutom varning även har möjlighet att avhålla en präst för viss tid eller permanent från prästämbetet, säger Vikström.

Biskopen påpekar att högre rättsinstanser i tidigare avgöranden slagit fast att det bör finnas väldigt starka argument för att direkt gå till strängare åtgärder, eftersom en arbetstagare bör ges chans att korrigera sitt beteende efter en varning.

Inom några veckor blir det klart vilka åtgärder domkapitlet vidtar. Biskopen hänvisar också till det faktum att Engströms insändare är polisanmäld.

– Vad det leder till och vilka konsekvenser det kan få återstår att se. Det är en etablerad rättsprincip att en person inte kan dömas av två olika instanser för samma handling, men å andra sidan förstår var och en att domkapitlet måste ta ställning till frågan om en präst skulle fällas för hets mot folkgrupp, säger biskop Björn Vikström.

Ord kan vara våld

Markus Engströms insändare är polisanmäld av **Peter Nynäs**, professor i religionsvetenskap vid Åbo Akademi. I insändaren skriver Engström bland annat att homosexuellt samliv är ”onormalt och skadligt”. Nynäs har anmält både Engström och Syd-Österbottens ansvarige utgivare **Mats Ekman** för hets mot folkgrupp.

– Begreppet hets mot folkgrupp låter grovt men när man kollar upp paragrafen är den ganska tydlig, säger Nynäs.

Han menar att vi måste ta lagens ord på allvar. Den identifierar sådant som innebär till exempel hot, övergrepp och våld mot individer eller grupper – och lagstiftningen skapar gränser och skydd.

– Vi vet mycket väl att personer som hör till sexuella och könsminoriteter far illa av de negativa attityder som ofta odlas inom starka former av andlighet eller religiositet. Attityder och ord kan också vara en form av våld, säger Nynäs.

Han inser att en enskild anmälan inte har stor betydelse, men den här typen av problem måste uppmärksammas.

”Attityder och ord kan också vara en form av våld.”

Peter Nynäs

– Vi lever helt klart i en tid när folk brister i omdöme: många tycks tänka att de har rätt att uttrycka sig hur som helst och framstår som likgiltiga för både juridiska och moraliska gränser. Det får följder långt bortom insändare och diskussioner på Facebook. Hur är det att vara ung och församlingsaktiv om man hör till en sexuell eller könsminoritet? Hur är det att gå i skriftskola och höra att man bär på en ”synd” för att man älskar någon, eller att man lider av en ”psykisk störning och kan bli hel”?

Han påminner om att kyrkan internationellt ställts inför förtroendekris i och med att man ofta sett mellan fingrarna när det gäller till exempel övergrepp och diskriminering.

– Det får inte vara så. Folk måste kunna lita på att kyrkan verkligen finns för de svaga och utsatta.

”En storm i ett vattenglas. Jag tycker att saken har förstörats av andra orsaker. En del människor har svårt att höra obekväma ord, i sak finns det inga felaktigheter.”

Harry S. Backström, biskopskandidat, till Kyrkpressen.

”Man måste kunna diskutera känsliga frågor, men debatten ska bygga på ömsesidig respekt. Vi som ska förkunna budskapet om kärlek till Gud och den nästa har ett större etiskt ansvar för vad vi säger.”

Lisa Enckell, biskopskandidat, i Vasabladet.

”’Misslyckad, trasig och pervers.’ Är det jag? Sodom och Gomorra känns avlägset i min värld.”

Insändare i Syd-Österbotten

”BE FÖR oss och med oss”, önskar de utsatta kristna som hjälporganisationen Open Doors möter. Nordkorea räknas för 18 året i rad som det land där det är svårast att vara kristen. FOTO: OPEN DOORS/WWL

Var nionde kristen förföljs

FÖRTRYCK. En av nio kristna i världen utsätts för extrema eller allvarliga förföljelser för sin tros skull. På bara ett år har antalet länder där allvarlig förföljelse sker ökat från 58 till 73.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

245 miljoner kristna världen över drabbas av allvarliga förföljelser. Förföljelsen av kristna ökar, blir mer utbredd och fler dödas, enligt rapporten World Watch List 2019 som publicerades förra veckan.

Bakom den årliga rapporten står den internationella hjälporganisationen Open Doors.

Det som granskas är förföljelse mot kristna, men listan är även en bra indikator på det allmänna människorättsläget, påpekar **Miika Auvinen**, verksamhetsledare för Open Doors Finland.

– Religionsfrihet är en central mänsklig rättighet. Där religionsfriheten inte förverkligas gör sällan andra mänskliga rättigheter det heller.

Auvinen konstaterar att religiös nationalism och radikal islamism är två starka trender som påverkar kristnas situation i dag.

World Watch List har följt med läget för kristna i 150 länder och listar de 50 där förföljelsen är som värst. För 18 året i rad placerar sig Nordkorea i toppen av listan. I Nordkorea ses kristna som statens fiender och de deporteras till arbetsläger eller dödas.

I Afghanistan är läget nästan lika kritiskt. Landet får liksom Nordkorea 94 poäng av 100 möjliga. Den islamska republiken förbjuder människor att lämna islam och den som konverterar uppfattas som förrädare mot sin stam och sin familj.

Somalia, Libyen och Pakis-

tan utgör återstoden av topp fem. Radikal islamism samt organiserad korruption och brottslighet är grundorsaker till förföljelsen i de här länderna.

Den information som rapporten innehåller bär på ett viktigt budskap också till finska myndigheter. Miika Auvinen påpekar att när man skickar en människa som blivit kristen tillbaka till Afghanistan borde man vara medveten om att det är lika farligt som att skicka dem till Nordkorea.

– Kristna utsätts för verklig livsfara om deras tro kommer fram, och det gör den i praktiken mycket snabbt eftersom hela samhället är byggt kring att följa det islamska bönelivet och fastan.

Auvinen har överlag varit nöjd med den kontakt och det samarbete man haft med Migrationsverket.

– Samtidigt förekommer fall under de senaste åren som det finns skäl att lyfta fram i samhällsdiskussionen, eftersom mänskliga rättigheter och religionsfrihet helt tydligt inte förverkligats.

”Kristna utsätts för verklig livsfara om deras tro kommer fram, och det gör den i praktiken mycket snabbt.”

Miika Auvinen

Svårare i Kina och Indien

Två länder som stiger på listan är Kina och Indien. Att de kristnas situation i de här länderna förvärras är anmärkningsvärt, eftersom de tillsammans utgör en så stor del av jordens befolkning.

I Kina är läget för kristna värre än på flera årtionden. Landet steg från plats 43 till 27, bland annat på grund av ny lagstiftning som begränsar religionsutövning. Kinas 100 miljoner kristna upplevs som ett hot mot det kommunistiska partiet. Användningen av internet begränsas, liksom arbetet med barn och unga. Övervakningskameror och ny teknologi för ansiktsgenkänning gör det möjligt att effektivt övervaka medborgarna.

Indien steg i sin tur upp till topp tio. Hindunationalistiska partiet BJP har stor makt. Våld mot kristna och andra minoriteter stoppas inte av myndigheterna. Speciellt på landsbygden har kyrkor förstörts och kyrkoledare miss-handlats eller dödas.

3 700 mördades i Nigeria

4136 kristna dödades för sin tros skull under den period som studerats. Där räknar rapporten endast fall där kopplingen mellan mordet och personens religiösa övertygelse är uppenbar. Nästan 90 procent av de här människorna dödades i norra och mellersta Nigeria, där islamistiska grupper förstört hela kristna byar. Nigeria innehar tolfte plats på listan.

World Watch List har publicerat årligen sedan 1992. Listan skiljer på två typer av förföljelse: förtryck och våld. Den press som kristna utsätts för mäts inom fem områden: privatlivet, familjelivet, sociala nätverk, livet som medborgare och kyrkolivet. Förekomsten av våld utgör det sjätte mätområdet.

Utbildning är säkraste vägen ur fattigdom

GEMENSAMT ANSVAR. David Edapals familj har levt på boskapens villkor, men långa perioder av torka och konflikter har förvandlat livet till en kamp om överlevnad. Klimatförändringen har fått pastoralisterna att sätta sitt hopp till barnens utbildning, trots att skolgången kräver stora uppoffringar i Kenyas fattigaste område.

TEXT: ERIK NYSTRÖM

De torra kvistarna rasslar när getterna försöker tränga sig igenom det skraltiga staketet. 12-åriga **Rebecca Atubo** lyfter omsorgsfullt in killarna i en åtskild del av inhägnaden och släpper ut de övriga getterna.

Getterna vandrar mot betesmarkerna under en skonsam morgonsol. Om ett par timmar övergår den behagliga temperaturen till värmebölja när solen når sin fulla styrka.

– Det är ansträngande att

valla djuren när det är så hett och man hela tiden är törstig, säger Rebecca.

Rebecca uppfyller ändå pliktstroget familjens förväntningar. Pastoralisterna i nordvästra Kenya har i århundraden försörjt sig på boskapsskötsel, och barnen tar i tidig ålder ansvar för familjens getter och kor.

Vägen till betesmarkerna har ändå blivit lång. Det syns ingen grönska på den gråa, kruttorra jorden vid familjens hyddor. Det har oroat Rebeccas pappa **David Edapal** redan länge. Han kan inte säga hur gammal han är, men hans färdade ansikte har tydligt vittnat flera decennier i Turkana, Kenyas fattigaste provins.

– Här blir allt varmare och regnen har minskat betydligt. För att få vatten åt oss själva måste vi varje dag vandra i två timmar till den närmaste floden, säger Edapal.

Svår torka ifjol

Turkana drabbas av allt längre och svårare perioder av torka. År 2017 var torkan den värsta på årtionden, och det kostade livet på hundratusentals djur.

Slaget var hårt mot pastoralisterna. Traditionellt lever de som nomader och flyttar efter de bördigaste betesmarkerna. Djuren är som ett vandrande bankkonto – de utgör hela egendomen. Djuren förser dem med mat i form av mjölk och kött. Genom att sälja ett djur får man pengar för övriga behov, som hälsovård.

Männen behöver dessutom en viss mängd djur för att betala hemgift åt kvinnans släkt när de gifter sig och sedan bildar familj. Djurens död är som en finanskris för pastoralisterna.

– Utmärklade djur duger varken till att sälja eller att äta, och de ger mycket mindre mjölk, förklarar Edapal.

Den svåra situationen skapar också spänning bland pastoralisterna, som tävlar om de återstående betesmarkerna. Den ökande fattigdomen lockar till boskapsstölder. En förbipasserande kamelherde bär ett automatvapen på ryggen för att avskräcka omgivningen från frestelsen. Situationen förvärras av att mängden vapen ökat i trakten på grund av kriget i grannlandet Sydsudan, som grän-

sar till Turkana.

Att fråga en pastoralist hur många djur familjen har är ungefär som att fråga en finländare om lönen. De flesta föredrar att hålla det hemligt. Edapal berättar ändå att tjuvar tagit kring tvåhundra av hans djur.

Familjen flyttade på grund av otryggheten till sin nuvarande boning i byn Ageles nära staden Lokichar. Edapals fru **Aseken Namasi** säger att hon har ont i hjärtat efter alla motgångar.

– Det värsta var när banditerna dödade fyra av mina vänner framför ögonen på mig när vi gick efter vatten, säger hon.

– Man kan skaffa nya djur, men man kan aldrig ersätta en människa.

Vanligt med barnäktenskap

Så gott som alla Turkanas invånare lever på boskapsskötsel. Pojkarna uppföstras till herdar och flickorna förväntas utöka familjens egendom genom hemgiften som betalas i boskap vid giftermålet.

Barnäktenskap är ännu vanligt, och på grund av den traditionella livsstilens förväntningar har

DAVID EDAPAL (till vänster) och **Aseken Namasi** (till höger) hoppas att deras dotter Rebecca ska få sig en utbildning för att kunna försörja sig själv i framtiden, oberoende av andra människor. FOTO: KYRKANS UTLANDSHJÄLP / TATU BLOMQVIST

pastoralister tidigare inte värdesatt utbildning. När 20-åriga **Alice Loro Lele** som barn började skolan uppmuntrad av sin mor, kastade hennes far i sin ilska ut både mor och barn.

Alice hade inte råd att fortsätta i gymnasiet efter grundskolan. Nu är hon själv mor till tre barn i två-, tre- och femårsåldern, och bor i en hydda hos sin mor i Lokichar.

– Jag gifte mig när jag var 15 år gammal för att jag trodde att min man skulle ta hand om oss. Jag var dum och visste ingenting, säger Alice och viftar med händerna, synbarligen upprörd av minnet.

Mannen hade inga djur att betala hemgiften med, också ett tecken på pastoralisternas svåra situation.

Alice var en begåvad elev i grundskolan och började undervisa förskolebarn. Hon grundade också en livsmedelsaffär, men mannen lade beslag på alla hennes inkomster och söp upp pengarna. Hon tvingades lägga ner affären.

– Han brydde sig inte alls om barnen. När han tog sig en till fru bestämde jag mig för att lämna honom och flytta till baka till mamma, säger hon.

Varken el eller rinnande vatten

Invånarna i Turkana lever långt från verkligheten i huvudstaden Nairobi. Kenyasekonomi har växt kraftigt, och i Nairobi finns allt från skyskrapor till teknologi och banbrytande mobilapplikationer. I Turkana bor de flesta människor i byar utan el och rinnande vatten.

I Nairobi lever 22 procent av invånarna under fattigdomsgränsen, i Turkana 88 procent. Ojämlikheten beror framför allt på utbildningsnivån. I Nairobi har 90 procent gått i skolan, i Turkana 18 procent.

Inom Turkana har pastoralisterna flyttat närmare städerna i hopp om arbete, men ytterst få kan ens läsa.

– Vi uppmuntrar familjerna att skicka barnen till skolan. Utbildning anses vara lösningen på lång sikt, säger **Miriam Atonia**, som arbetar som utbildningskoordinator för Kyrkans Utlandshjälp (KUH) i Turkana.

– Det kräver ändå mycket uppoffringar eftersom familjerna dagligen kämpar för sin överlevnad och barnen ofta tvingas hjälpa till med inkomstbringande arbete eller genom att helt enkelt hämta vatten.

”Jag gifte mig när jag var 15 år gammal för att jag trodde att min man skulle ta hand om oss. Jag var dum och visste ingenting.”

Alice Loro

Förändringen har sakta börjat. Vid det här laget går över hälften av barn och unga i Turkana i skolan. Inom KUH:s projekt började nästan 27 000 barn och unga skolan i Kenyas fattigaste provinser under år 2018, en del av dem efter ett avbrott på flera år.

Alice fick ett stipendium för att börja i gymnasiet i Lokichar. Stödet från hennes mor har också varit viktigt.

– Jag har ont i hjärtat av att jag ser mina barn så sällan. Men man måste göra uppoffringar, om vi är sysslotlösa kan vi inte förbättra vår situation, säger Alice.

– Jag vill bli lärare och uppmuntra unga flickor att utbilda sig. Jag kan ge

råd som jag själv hade behövt.

Utbildning är nyckeln

Det är utmanande att framföra utbildningens fördelar åt föräldrar som vuxit upp enligt pastoralisternas traditioner. Edapal och Namasi gick aldrig i skolan men beslöt sig ändå att sända Rebecca till skolan.

Efter att ha släppt ut getterna ger sig Rebecca av mot dagens första lektion i skolan i Ageles, några minuters promenad hemifrån.

– I dag ser jag tydligt hur det går bättre för dem i min generation som gått i skolan. Om jag och min fru hade fått en utbildning skulle vi också sova på madrasser och ha ett tak av plåt i stället för tyger, säger David Edapal.

Han jämför utbildningen med äktenskap, en liknelse som pastoralisterna tagit till sig. Rebecca är nu gift med skolan, och genom att gå i skolan behöver hon inte vara beroende av någon annan. När hon är klar med sin utbildning kan hon själv bestämma sig för om hon vill gifta sig.

David Edapal känner sig stolt när Rebecca efter en skoldag berättar vad hon lärt sig.

– Jag hoppas att Rebecca hittar ett jobb hon gillar, och om Gud tillåter kan hon också hjälpa sina föräldrar i framtiden. Utbildningen öppnar möjligheter som jag inte själv har någon aning om.

Skribenten arbetar som informatör på Kyrkans Utlandshjälp. Genom insamlingen Gemensamt Ansvar kan du stöda Kyrkans Utlandshjälp katastrofarbete. Temat för årets insamling är utbildning – läs mera på adressen gemensamtansvar.fi

ALICE LORO LELE, 20, har börjat i gymnasiet med stöd av Kyrkans Utlandshjälp. Hon säger att det är svårt att vara borta från sina barn, men är övertygad om att uppoffringen kommer att betala sig tillbaka i framtiden.

FOTO: KYRKANS UTLANDSHJÄLP / TATU BLOMQVIST

REBECCA ATUBO, 12, säger sig tycka bättre om skolan än om att valla djur. Hennes favoritämnen är engelska och matematik. FOTO: KYRKANS UTLANDSHJÄLP / VILLE NYKÄNEN

PASTORALISTERNA I Turkana har i tidigare generationer oftast inte gått i skolan. Pojkarna växer ofta upp som herdar och flickorna gifter sig i tidig ålder. Inställningen till skolan har ändå förändrats när den traditionella livsstilen är hotad.

FOTO: KYRKANS UTLANDSHJÄLP / TATU BLOMQVIST

DOMKAPITLET

Församlingspastorn i Borgå svenska domkyrkoförsamling, **Rebecka Stråhlman** har avlagt pastorexamen.

Biskop Björn Vikström vigde 6.1.2019 **Carola Lupander**, **Emma Mård** och **Kristina Strand-Ketonen** till diakoner och välsignade **Ellinor Grahn** och **Nicolina Grönroos** till ungdomsledare.

Förordnandet för församlingspastorn i Hangö svenska församling **Jesse Heinonen** avbryts 16.1.2019 och han förordnas till församlingspastor i Kimitoöns församling 17.1–31.3.2019.

Församlingspastorn i Johannes församling, **Maria Repo-Rostedt** har beviljats tjänstledighet 1.2–31.5.2019 och förordnats till församlingspastor i Hangö svenska församling för samma tid.

Församlingspastorn i Petrus församling, **Tuomas Metsäranta** förordnas att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling från 1.5.2019 tills vidare.

Kaplanen i Jakobstads svenska församling **Boris Salo** avgår 31.8.2019 på egen begäran.

Kyrkoherden i Sibbo svenska församling **Helene Liljeström** avgår 30.11.2019 på egen begäran.

Domkapitlet beslutar att verkställa en utredning om en ändring av församlingsstrukturerna i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet och att utse **Bengt Klemets** till utredningsman.

Pastor **Päivi Nuotio-Niemi** förordnas 1.1–30.6.2018 till tf. församlingspastor i Västabolands svenska församling.

Pastor **Roger Syrén** förordnas till tf. församlingspastor i Jomala församling 1.1–31.5.2019.

Församlingspastorn i Korsholms svenska församling, **Rune Lindblom** förordnas att fortsättningsvis 1.1–31.5.2019 sköta kyrkoherdetjänsten i Kvevlax församling.

Pastor **Jonas Gehlin** förordnas till församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling på deltid (60 procent) 1.2–31.5.2019 och till församlingspastor i Johannes församling på deltid (20 procent) 14.1–31.5.2019.

Pastor **Helena Smeds** förordnas sköta en församlingspastorstjänst på deltid (80 procent) i Jakobstads svenska församling 15.1–31.3.2019.

LEDIG TJÄNST

Kyrkoherdetjänsten i **Solfs församling** förklaras ledig att sökas senast 15.2.2019 kl. 15.00 hos domkapitlet. De sökande kallas till intervju i domkapitlet 12.3.2019. Se platsannons på sidan 18 i denna tidning för närmare information. Valet för rättas som direkt val.

BISKOPSVALET

Domkapitlet har godkänt stiftelseurkunderna och konstaterat att de uppställda kandidaterna är valbara. Domkapitlet har upprättat en kandidatförteckning och lottat kandidatnummer:

- 2. Harry Sanfrid Backström
- 3. Lisa Enckell
- 4. Bo-Göran Åstrand
- 5. Sixten Ekstrand

Domkapitlet har bekräftat att den fastställda tidpunkten för valet av biskop är tisdagen 19.3.2019 klockan 13.00 och att det vid behov blir en andra valomgång onsdagen 10.4.2019 klockan 13.00 i alla prostrier i stiftet.

RUNDRESOR PÅ SVENSKA

Makarska Rivieran
Koppla av i Kroatien!
11–18.5 • fr. 1165 €

- **Franska rivieran 11–16.4.** fr. 1145 €
Vi bor i Cannes. Besök i Monaco.
- **Gardasjön 15–21.4** fr. 1165 €
Båttur, Verona, vingårdsbesök
- **Holland 23–30.4. (bussresa)** fr 1210 €
Tulpanprakt i Keukenhof. Bo i Volendam
- **Strada del Prosecco 8–13.5.** fr. 1265 €
Fina utflykter med lätt bubblande tema
- **Kroatien, Österrike, Slovenien** 29.4–6.5
Alper, härliga stränder, vinprovning fr. 1365 €

RESEBYRÅ
INGVES & SVANBÄCK
www.ingsva.fi • info@ingsva.fi • 020 743 4520

BALANS. Som barn tog Sixten Ekstrand ett stort ansvar när hans mamma dog. Det är en roll som följt honom i livet. Den viktigaste positionen en biskop kan ta är att stå mitt i hjorden, anser han.

Han fick tidigt ta ansvar

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Under hösten landade **Sixten Ekstrand** tryggt i beslutet att ställa upp i biskopsvalet. Han talar om den inre och yttre kallelsen när han tar emot i sitt arbetsrum i Kyrkans hus. Utsikten över Södra kajen är vacker också en grå januaridag. På väggen hänger ett porträtt av honom i akvarell, en 50-årspresent från hans fru, konstnären **Linnea Ekstrand**.

– Jag tror inte det finns någon infallsvinkel i kyrkan som jag inte är bekant med. Jag har på det viset en heltäckande erfarenhet som jag upplever kan vara till stor nytta för kyrkan i det här läget, när diskussionen i både samhället och kyrkan är väldigt splittrad.

Han har bland annat jobbat som församlingspräst, som verksamhetsledare för Kyrkans Ungdom, fortbildat präster som stiftsdekan och varit lektor och professor vid Åbo Akademi.

Ekstrand säger att han ofta är mer lyssnande än pratande.

– Som liten tyckte jag om att lyssna till människor, till deras erfarenheter och historier.

Samtidigt påpekar han att han nästan alltid jobbat med ledarskap av olika slag, och då måste man förstås också prata och diskutera.

– Vi har ju två öron och en mun, och någon har sagt att man behöver lyssna mer än man pratar. Jag tror det stämmer rätt bra in på mig, säger han lite roat.

Lek och ansvar

Sixten Ekstrand är äldst i en syskonska-

”Det finns ingen ledare som alltid fattar riktiga beslut.”

Sixten Ekstrand

ra med en ett år yngre bror och en sex år yngre syster. Han växte upp på en bondgård i Forsby i Pedersöre.

– Det betydde att man deltog i arbetet på gården. Vi lekte, vi idrottade och byggde kojor med grannpojarna. Jag slukade också böcker. Kanske jag inte läste alla böcker i skolbiblioteket, men jag hörde nog till en av de flitigaste låntagarna.

Han har aldrig känt ett behov av att revolttera, och han blev snabbt en ansvarstagande tonåring.

– Det som har präglat mitt liv rätt mycket är att min mamma dog i cancer när jag var tolv år. Det gjorde att jag som äldst i en syskonskara på tre fick ta ett rätt stort ansvar tillsammans med mina syskon redan i unga år. Det gjorde kanske också att tonåren blev lite lugnare. Vi fick helt enkelt se till att livet fungerade hemma. Tidigt fick jag lära mig att laga mat och tvätta kläder. Det är klart att det var jobbigt, samtidigt blev det en skola som fostrade.

Ingen gör alltid rätt

Att en biskop inte kan vara alla till lags

Sixten Ekstrand

Familj: Gift med Linnea, tre vuxna barn och fyra barnbarn.

Jobbar som: Direktör för Kyrkans central för det svenska arbetet.

Fritidsintresse: Skidåkning, båtliv, läsning.

Motto: Fånga dagen, anta dess utmaningar.

är något Ekstrand säger hör till jobbets naturaförmåner.

– Det finns ingen ledare som alltid fattar riktiga beslut. Forskning har visat att om en ledare fattar över femtio procent bra beslut så är det en bra ledare. Själv har han också varit tvungen att ompröva vissa beslut genom åren.

– Jag har inga problem med att backa och omvärdera mina beslut. Tvärtom ser jag det som en styrka att kunna omvärdera om någonting inte fungerar.

En biskop kan inte heller vara konflikträdd, något som Ekstrand inte upplever sig vara.

– Jag är rätt van att lösa konflikter. Jag vill gärna lyssna till dem som är involverade i en konflikt innan jag går in och försöker lösa den. Det tycker jag är a och o. När jag lyssnat och bildat mig en uppfattning har jag inga problem med att gå in och leda genom en konflikt och försöka hitta en lösning. Jag har också lärt mig genom åren på mina arbetsplatser att ju tidigare man kan ta tag i det, desto bättre.

Att balansera mellan de ytterligheter av åsikter som finns i kyrkan hör också till en biskops uppgifter.

– Grundverktyget är att man har en egen linje och alltid är sig själv. Och sen att man inte stänger några dörrar, utan öppet är beredd att gå in i en diskussion, oberoende av åsikt.

Liksom många andra är han kritisk till en förenklad indelning i liberalt och konservativt.

– Det finns människor som i sexual-etiska frågor är väldigt liberala, medan de när det gäller kyrkans organisa-

tion och att utveckla verksamheten är oerhört konservativa, och vice versa. Sådana som kanske i en del etiska frågor upplevs som konservativa kan vara väldigt liberala och utvecklingsbenägna när det gäller att se vilka strategier kyrkan ska ha i framtiden, hur man ska jobba och med vilka resurser.

Behålla relevans

– Kyrkan förblir relevant om vi gör vårt grundjobb bra, om vi står fast vid att vi är Guds rike här i världen. Kyrkan finns till för världens skull.

Till grunduppgifterna räknar han att förkunna evangelium, se de svaga och utstötta och inte minst ta barn och unga på allvar, se och bekräfta dem i församlingens verksamhet.

– Periferin är viktig för mig, diakonalt sett. Men också den själsliga periferin.

Han menar att det är viktigt att en biskop också kan gå ”med eftersläntarna”, lyssna till dem och ta deras frågor, tro och tvivel på allvar.

– Biskopens uttalanden bör ibland vara profektiskt politiska. När uppenbara orättvisor förekommer och människor far illa tycker jag att det är en biskops plikt att ta till orda och utmana samhälleliga beslutsfattare.

Ekstrand sitter med i styrelsen för Kyrkans Utlandshjälp och har besökt fattiga områden i norra Kenya och flyktingläger i Jordanien.

– Vi gör klokt i att lyfta blicken från vår egen finländska bubbla. Det här är inte hela världen. Det finns miljoner och åter miljoner människor som inte ens kan drömma om vad vi äger och har.

Kyrkan tillbaka till folket

FRAMTIDEN. Lisa Enckell vill fokusera på hur kyrkan ska bära mening för människor i dag. – Det gäller att hitta de gemensamma frågorna vi måste ta itu med. Vi har inte tid att hålla på och teologisera bort livet.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

– De senaste åren har jag frågat: Skulle det finnas en plats för mig om jag vill jobba i kyrkan igen? Skulle Du ha användning för mig?

Lisa Enckell är född och uppvuxen i en tvåspråkig familj Tammerfors, där hon gick i svensk skola. I femton år har hon jobbat med att skriva och uttrycka sig på finska. Före det jobbade hon fem år med svenska andaktsprogram på radio. I olika sammanhang ligger det ena eller det andra språket närmast ytan.

– De går så in i varandra de här språken i mig. I meditation och bön går de huller om buller. Men jag har fått öva, eftersom man som tvåspråkig lätt får uppleva att man är halvspråkig.

Var i kyrkan finns dina rötter?

– Jag kunde säga att min andliga biografi är lika brokig som min personliga historia. Jag känner mig hemma i kretsar där man får tänka och tro fritt, där man för dialog och där man inte ifrågasätter människors andlighet.

Lisa Enckell tog sin teologexamen innan det var möjligt för en kvinna att bli präst. Hon tänkte sig att hon på något sätt skulle jobba inom kyrkan, och fördjupade sig i diakoni och själavård. Åtminstone skulle hon inte bli lärare som sina föräldrar.

Första jobbet var som vikarierande redaktionssekreterare för tidningen Mission. Att få frågan ”Tycker du om att skriva, klippa och klistra?” kändes just då som en gåva från ovan.

Några år senare jobbade hon som sjukhusteolog i Loimijoki församling, en bit ifrån Åbo. Där kom människor och frågade: ”Kan du döpa mitt barn?”, ”Kan du jordfästa min mamma?”

– För att kunna göra mitt jobb som sjukhusteolog var det nödvändigt med prästvigning. Och jag hade kämpat med den frågan i över nio år. Det var ingen blyxt som slog ner, det var en lång mognadsprocess.

Alternativ för morgondagen

Lisa Enckell säger att kyrkan i dag gör ett fantastiskt arbete med olika grupper: barn, unga, diakoni. Genom förrättningarna kommer den till människors vardagsrum och viktiga händelser i deras liv. Kontaktytorna finns, frågan är hur kyrkan ska bemöta människors frågor och kommunicera på vilket sätt den kristna tron har mening.

– En biskop har en viktig roll, som en person i offentligheten, att försöka formulera tron på ett fräscht sätt i sina kontakter med olika samhällsinstanser – men också i sitt varande och när hen möter människor.

En biskop gör ändå inget ensam. Överhuvudtaget är den tid förbi när kyrkans anställda kör solo, utan att utnyttja allt det kunnande som finns i församlingsmedlemmarna, menar Enckell. Speciellt på finskt håll i kyrkan har hon erfarit en hierarkisk kultur – det var den som fick henne att ta steget från kyrkans kommunikation till kulturredaktionen på Yle.

”Tack och lov finns det både i Bibeln och kyrkans historia exempel på modiga kvinnor som har vågat säga ja. Och jag hoppas att jag kan vara en sådan.”

Lisa Enckell

Vad gör dig lämpad att leda?

– Förmågan att lyssna, sammanfatta och ta beslut – och sedan handla efter beslutet.

Tillsamman med sin stödgrupp har Enckell funderat på vad hon representerar i valet, utöver att vara ”den kvinnliga kandidaten”.

– Vi vill erbjuda ett alternativ för morgondagens kyrka. Vi lever i ett vägskaal där det finns väldigt många olika vägar. Och vi måste komma ihåg att vi faktiskt fortfarande är en av världens rikaste lutherska kyrkor, trots att det finns ett ekonomiskt tryck.

Lisa Enckell

Familj: Två vuxna barn, man, tre bonusdöttrar med familjer.

Jobbar som: Radioredaktör på Yle.

Fritidsintresse: Promenader, pilates, villaliv och kultur i alla former.

Motto: ”Folkets biskop, folkets kyrka.”

Enckell vet att det finns de som är kritiska till henne för att hon är utomstående, men hon ser också det positiva.

– Jag kan ju inte intrigerna. Jag kommer till varje situation som ny och då kan jag lyssna mig fram.

Vilken roll tar du i en konflikt eller inflammerad situation?

– Man måste lyssna noga, försöka förstå de olika synvinklarna och försöka komma till en lösning. Kanske sova på det en natt före ett beslut.

Ären i gemensamma kyrkofullmäktige i Helsingfors ser hon som värdefull erfarenhet. Och hon påpekar att hon känner människorna i kyrkans ledande kretsar, biskopar och kyrkomötesmedlemmar.

– Tack och lov finns det både i Bibeln och i kyrkans historia exempel på modiga kvinnor som har vågat säga ja. Och jag hoppas att jag kan vara en sådan.

Det är också till de modiga kvinnorna tankarna först går när hon får frågan om en kändis hon skulle vilja träffa: Katarina av Siena, Teresa av Avila eller Maria Magdalena.

– Frågan om konservativ och liberal är inte adekvat. Kyrkans uppgift är att vara radikal, att gå till rötterna och våga handla, säger Lisa Enckell.

När hon jobbade med andaktsprogram undervisade hon studenter på Åbo Akademi. Där fanns hela skalan av teologiska synsätt representerade.

– Men när det blev fråga om hur vi ska verbalisera den kristna tron för dagens människor – vi hade en gemensam uppgift – så fick jag alla inspirerade. Det gäller att hitta de här gemensamma frågorna som vi måste ta itu med. Vi har inte tid att hålla på och teologisera bort livet.

Vilka av kyrkans medlemmar vill du gärna satsa lite extra på att värna om?

– Unga vuxna, när de slutat sina studier och bygger sina liv, bildar familj, de gör väldigt många viktiga val. Om vi förlorar kontakten med unga vuxna, hur ser vår framtid ut?

Hon nämner också människor som faller igenom samhällets skyddsnät. Diakonin kan nå dem, men kyrkan behöver vara ännu mer lyhörd för behoven.

Svagheten blev styrka

BÖN. Han har jobbat med träförädling, fartyg och med ungdomar som farit illa. Han har en skilsmässa i bagaget, men är ändå den ”konservativa” kandidaten. Varje möte inleder han med bön.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Harry Sanfrid Backströms far var småbrukare, byggnadsarbetare och kyrkvaktmästare. Ett av Backströms tidiga minnen är att han är ute i skogen med sin far, och pappan lägger ett litet björklöv i sin stora handflata.

– Han visar på nerverna och på kloroyfallet. Han är inte en man som pratar mycket, och nu säger han: ”Ser du, Harry, hur mäktig Gud är. Han har skapat det här.”

Backström var yngst i en syskonskara på fyra, ett sladdbarn med tre äldre systrar. När systrarna lämnade hemmet fick han tidigt börja hjälpa till. När han var tio blev hans pappa sjuk. Som tioåring utförde han vårsådden tillsammans med sin mamma, körande en stor och bökgig Ford Major. Redan som tolvåring fick han sommarjobb på sågen, och som femtonåring jobbade han heltid för att försörja sig själv och delvis också familjen.

När han var tio fick han en bibel av sin farmor.

– Läs den! sa hon. Och jag läste. Bibeln har följt mig hela livet, ibland med bättre och ibland med sämre framgång.

Biskopen ska inte tända brasor

Harry Sanfrid Backströms livsväg har varit vindlande. Han är ingenjör, agronomie- och forstkandidat, politices magister med utvecklingspsykologi som huvudämne och teologie doktor. Han blev prästvigd år 2008 och är nu kyrkoherde i Västabolands svenska församling.

– Från att ha jobbat med träförädling och skeppsbyggnad har jag gradvis tagit steget till att jobba med människor. Jag känner mig trygg i min kyrkoherderoll. Jag har tidvis haft ansvar för flera hundra anställda och jobbat i globala företag.

Som bäst jobbar han med en bok om ledarskap. Han samlar in uppgifter om hur kyrkoherdarna i Borgå stift går till väga när de ska leda en församling i förändring.

– Att vara en god ledare handlar om att se människan. Att se att de anställda är individer med olika behov, att möta dem med respekt. Det är också viktigt att undvika allt favoriserande, för det upptäcker medarbetarna genast.

Han menar att personalpolitiken ska styras så att de anställda får göra det de allra helst vill göra, inom de gränser som finns i en organisation.

– Man ska göra det man är bäst på och inte tvingas göra det man är dålig på – för då blir resultatet dåligt plus att alla är sura och ledsna.

Om han blev biskop skulle han vara mån om att sköta eventuella problem i en församling i första hand genom dialog mellan biskop och kyrkoherde. Eventuella fortsatta åtgärder borde vidtas i samförstånd.

– Är det problem i en församling händer det lätt att biskopen kommer, men när biskopen åkt iväg har kyrkoherden hela gänget kvar. Dessutom har kyrkoherden förlorat mandat på vägen. Det gör att man inte löser problemen utan bara flyttar på dem. Som biskop mås-

”Jag sa att om Gud så vill och ni anser mig vara värdig står jag till förfogande.”

Harry S. Backström om när han fick frågan om han ville ställa upp i biskopsvalet.

te man vara väldigt noga med att man inte går ut och tänder brasor.

Misslyckandena blev styrkor

Harry Sanfrid Backström är en man som lever i daglig bön. Under den 45 minuter långa bilfärden från hemmet i Sagu till arbetsrummet i Pargas pratar han med Gud, ställer frågor, får svar.

– Om jag har ett problem jag försöker lösa har det ofta klarnat när jag stigit ur bilen.

Ibland har Guds tilltal varit tydligt

– till exempel då han började studera teologi.

– Det var som om Gud tog mig i axeln, ganska hårt.

Också beslutet att ställa upp som biskopskandidat är ett resultat av bön och att lyssna till Guds tilltal.

Harry Sanfrid Backström är valets ”konservativa” kandidat. Han har inte upplevt att det varit ett problem för hans stödtrupper att han har en skilsmässa bakom sig.

– Jag har gjort många fel i mitt liv och också misslyckats och gjort bort mig. Men kyrkan är full av människor som fått förlåtelse.

Han ser sin skilsmässa som ett misslyckande – det är ju meningen att äktenskap ska vara livet ut. Idag är han lyckligt omgift, men beslutet att gifta om sig föregicks av grubblande och samtal med en präst som Backström hade tilltro till.

– Mina misslyckanden upplever jag också som en stor styrka, för jag vet att livet inte är så enkelt. Jag kan säga: Jag

har varit där själv, jag vet hur eländig och jobbig en skilsmässa kan vara. Det har vidgat min förståelse för människor. Jag lämnar allt dömande åt Herren, jag dömer ingen själv.

Backström betraktas som konservativ, själv kallar han sig bibeltrogen.

– För mig är Bibelns auktoritet vägledande. Herren Gud är min sista chef och inför honom ska jag ställas till svars.

När det gäller kyrkans svåra knäckfrågor och tidvis hetsiga diskussionsklimat efterlyser Backström en mer respektfull ton.

– Vad är det för liberalism om inget annat får gälla än det egna? Då är du ju konservativ inom din egna liberala falang.

Han menar att de åsikter som lyfts fram till exempel i medierna också finns hos vanliga församlingsmedlemmar, inte bara hos vissa präster.

– Som en god ledare och biskop måste du också inse att vi alla är olika: vi har olika motiv, förutsättningar och referenser.

Harry Sanfrid Backström

Familj: Hustrun Leila, fyra barn och ett bonusbarn, två barnbarn.

Jobbar som: Kyrkoherde i Västaboland.

Fritidsintresse: Läsning, forskning, promenader, matlagning.

Motto: Herren, ske din vilja.

TILLSAMMANS. Vill du gå fort, ska du gå ensam. Vill du komma fram ska du gå tillsammans. Tillsammans är ett ord som Bo-Göran Åstrand återkommer till ofta.

Kastar inte potatis längre

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Tillsammans är en lärdom och en erfarenhet från både församlingslivet och från barndomen. **Bo-Göran Åstrand** växte upp på Kasackbacka i Purmo som äldsta barnet i en syskonskara på sju.

– Jag tror mina syskon känner igen mig som en storebror som försökte fixa problem och utmaningar som dök upp. Jag tror jag som barn lärde mig ta ansvar för att helheten ska fungera och hur viktigt stödet av syskonen är i olika lägen av livet. Var och en av oss hade sina styrkor och tillsammans var vi starka.

Föräldrarna födde upp svin, men de hade också kor och jordbruk.

– Uppväxten på en stor svingård var ganska utmanande. Vi reste sällan som familj. Men de gånger pappa lyckades få någon att sköta djuren och vi kunde resa som familj har etsat sig fast i mitt minne. Det var roligt att släppa arbetet och åka iväg. Vi reste inte långt, men vi gjorde det tillsammans.

Under barndomen lärde han sig också att arbetet går lättare om man har roligt. Det gäller också i församlingsarbetet.

– Vi barn hade som uppgift att rensa potatisland. Det var ett tröst arbete. Med glimten i ögat började jag då oemärkt kasta potatis på mina syskon. Jag kastar inte potatis på folk längre, men de som känner mig vet att jag ofta har ett skämt nära till hands.

Från Kasackbacka är det tre kilometer till Evangeliföreningens bönehus i

”De som känner mig vet att jag ofta har ett skämt nära till hands.”

Bo-Göran Åstrand

Åvist. Där fick Åstrand sitt första andliga hem.

– Jag är tacksam över min uppväxt och över det jag fick i bönehuset. Där lyssnade jag på många predikningar och bibelutläggningar. Jag fick en grund som bygger på Guds nåd, kärlek och omsorg. Den bär i livets alla lägen. Det budskapet har jag alltid med mig.

Studietiden i Åbo öppnade för perspektiv som han inte sett tidigare.

– Det var en spännande period. När jag lyssnade på andra människor var det som att vandra i ett galleri och höra olika sätt att uttrycka den kristna tron. Där kom jag också i kontakt med ekumeniken genom människor från andra samfund.

Från prästvigningen kom han till församlingsarbete i Jakobstad 1991.

– Till en början signalerade jag att jag inte kan jobba med kvinnor i ämbetet. Men så mötte jag Kerstin Granvik. Hon kom som kaplan till församling-

en. Jag diskuterade mycket med henne. Jag märkte att vi har samma tro, samma Gud och hittade styrka i samma saker. Vi kunde ställa oss sida vid sida i tjänsten. Jag såg styrkan i att kvinnor och män sida vid sida samarbetar i tjänst och vid altaret. Sedan dess har jag värnat om det.

Men det ledde till ett avstånd till den evangeliska väckelsen.

– Jag har inte tagit aktivt avstånd till den. Jag är glad över de människor på lokalplanet, både i Jakobstad och på andra håll i stiftet, som sätter mycket tid, kraft och energi på gemenskapen. Samtidigt inser jag att våra linjer är olika i ämbetsfrågan och i äktenskapssynen.

– Äktenskapssynen har också varit en resa för mig då jag mött människor som berättat om sin livssituation. Där hände samma sak som i mitt möte med Kerstin.

En utmaning för varje kristen

Åstrand talar om två linjer i det kristna budskapet: diakronos, genom tiden och synkronos, med tiden.

– Evangeliet om Guds frälsning, försoning och kärlek färdas genom tiden. Det är oförändrat. Men diakronos måste kombineras med synkronos. Budskapet ska tillämpas i tiden. Den tillämpningen kan se olika ut i olika tider.

Konservativt är då att endast upprepa budskapet i diakronoslinjen. Liberalt är att endast tillämpa synkronoslinjen. Det finns risker på båda sidor, anser han.

– Varje teolog och kristen har att ar-

beta med hur man ska lägga ihop de här linjerna. När de samverkar har vi en tro som bär i vardagen. Utmaningen i det teologiska arbetet är att hitta den. Det är ett ständigt arbete. Jag är mest rädd för att vi kommer till en punkt där kyrkan går sönder om vi inte finner någon lösning. Det har vi inte råd med.

Åstrand säger sig ha upptäckt att kyrkans framtid avgörs i det arbete som görs ute på fältet i församlingarna. Det stora arbetslaget utgörs av anställda, förtroendevalda och frivilliga medarbetare tillsammans. Det samarbetet måste fungera.

– Jag uppfattar mig som en lyssnande ledare som gärna lyssnar på olika förslag, idéer och tankar. När man gjort det är det dags att gemensamt fatta beslut som alla ska hålla sig till. Då jobbar man genuint tillsammans. Skulle jag bli biskop vill jag ta med det sättet att arbeta till stiftsplanet. Såväl anställda, förtroendevalda och frivilliga behöver stöd, uppmuntran och framtidstro. Det ska biskopen ge.

Då Bo-Göran Åstrand ställer sig till förfogande i biskopsvalet sammanfaller en yttre och inre kallelse

– Det började med att jag från olika håll fick frågan eftersom man ville ha en kandidat med både församlingserfarenhet och med perspektiv på stiftsplan och beslutsfattande i rikskyrkan. Det var en process som ska mogna och den omfattar en lång tid av bön och reflektion. Jag ville ha Gud och hela mig med. Då var jag beredd.

Bo-Göran Åstrand

Familj: Gift med Karin. Fyra barn varav tre är utflugna. Två labradorer och en katt.

Jobbar som: Kyrkoherde i Jakobstads svenska församling sedan 2007.

Fritidsintresse: Promenader, villaliv och husrenovering.

Motto: Tillsammans kan vi mera.

Ut med det gamla – in med mindre nytt

HÅLLBARHET. Mindre konsumtion, minimalism, Marie Kondo. Är ett välorganiserat hem mest ett trendigt nyårslöfte eller kan det verkligen förändra hur vi ser på att skaffa och äga saker? Ordningskonsult Eva-Lena Wakonen hoppas åtminstone att vi genom att röja upp i våra egna hem kan få upp ögonen för våra konsumtionsvanor.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

Januari väcker en längtan efter något nytt och fräscht. Tänk att få undan lite av de där bra-att-ha-prylarna som fyller hörnen. Kanske dags för en större bokhylla? funderar jag och bläddrar i nätkataloger. Eller mindre saker? Att ha bara det jag behöver och använder låter skönt och enkelt – i teorin. I sovrummet står en kasse kläder som skulle säljas på loppis för flera månader sedan. Och sedan, när vi någon gång flyttar, då ska vi sortera och kasta!

En flytt eller annan livsförändring är en vanlig motivering att börja rensa i sina skåp och lådor, berättar **Eva-Lena Wakonen**. Men det behöver inte finnas en så tydlig orsak.

– Vardagen kanske inte fungerar riktig så som man skulle vilja ha det. Man kan inte utnyttja sitt hem som man tänkt, bastun har förvandlats till förvaringsutrymme.

Eva-Lena Wakonen hjälper människor och företag att rensa och organisera. Hon berättar att hon själv gärna återanvänt och utnyttjat begagnade saker och alltid varit ganska konsumtionskritisk. Speciellt tydligt blev det när hon fick barn.

– Jag blev riktigt irriterad när det marknadsfördes som att du för att vara en god förälder måste göra en massa anskaffningar. Inte minst skulle man köpa bil och byta lägenhet. Jag blev ganska trotsig: Jag tänker inte behöva allt det här.

Jakten på mera saker och större förvaringsutrymmen måste ta slut någon-

stans, tycker hon.

– Inte kan man ju välja var man bor utgående från sina saker! Det var en stor aha-upplevelse.

Öva på att fatta besluten

– Börja med att stoppa saker från att komma in. Det är det första man måste se över, säger Eva-Lena Wakonen.

Fundera på dina vanor: Tycker du om att shoppa varje vecka? Har du många tidningsprenumerationer som du aldrig hinner läsa? Brukar du plocka på dig gratis pennor, tygkassar och annan reklam?

EVA-LENA WAKONEN är ordningskonsult. FOTO: JUSSI LINDBERG

Var man i praktiken ska börja röja finns det olika skolor kring – organisationsgurun **Marie Kondo** säger kläderna. Wakonen följer en annan princip: Börja där du har enklast att fatta beslut. För någon är det kanske kläderna, för en annan badrumsskåpen.

– Att avgöra vad du ska spara och slänga handlar om att fatta beslut. Och du kan öva upp förmågan att fatta de här besluten. Börja där det är enkelt och jobba mot det svårare. Det sentimentala kommer allra sist.

Alla sköter sina egna saker, är en viktig regel. Du kan uppmuntra och föregå med exempel, men inte röja för någon annans del.

Hur kan man tänka om det känns ångestfyllt att ens öppna skåpet där alla saker samlats?

– Jag skulle bryta ner det i så små delmoment som möjligt, säger Eva-Lena Wakonen.

Att ta en låda eller en hylla i taget är en bra taktik, små delprojekt som du får färdigt under en session.

Förbered dig genom att sova bra, äta ordentligt – och genom att spara energi och viljestyrka för uppgiften. Även om man längtar efter den synliga förändringen är det ganska tungt att gallra. Risken med att hiva ut alla dina kläder på golvet på en gång är att du efter ett par timmar ger upp och trycker in resten tillbaka i skåpen.

– Och om man har riktig mycket ångest kan det vara trevligt att ha sällskap, att man inte gör det ensam. Ofta är det så att det man fasat för allra mest inte är så hemskt sedan när man kommit igång med det, uppmuntrar Wakonen.

Vad kan jag göra med det jag sorterar ut? Det känns inte heller bra att slänga fullt användbara saker.

– Det är egentligen där problemet ligger just nu tycker jag. Det är inte bara i butikerna vi har ett enormt utbud – loppis och second hand-butiker drunknar också i saker. Vi har alla för mycket.

I förhållande till den tid det tar i anspråk lönar det sig kanske inte att sälja

Texter för årets alla dagar

YLVA EGGEHORN

Natt och dag

– ord för årets alla dagar

I boken har Eggehorn samlat texter från olika tider och sammanhang tillsammans med ett antal nyskrivna. Kalenderår och kyrkoår, årstidsväxlingar, livets skiften och koltrastsång är några av de trådar som löper genom de 366 texterna.

LISELOTTE J. ANDERSSON

Inte långt borta

– från någon enda av oss

365 korta personligt skrivna texter, en för varje dag under året. Det är andakter, reflektioner, dagboksanteckningar och en daglig bibeltext som anknyter till författarens egna ord.

Tomas Sjödin besöker Nykarleby 7.2!

Församlingshemmet från kl. 15.30.

Du hittar hans böcker till försäljning där!

”Det är inte bara i butikerna vi har ett enormt utbud – loppis och second hand-butiker drunknar också i saker. Vi har alla för mycket.”

Eva-Lena Wakonen

ett klädesplagg för några euro – ifall du inte tycker att det är en rolig och meningsfull sysselsättning.

Själv föredrar Wakonen att donera. Det finns både större organisationer och lokala församlingsloppis som tar emot hela, rena och användbara kläder.

– Då borde det vara i sånt skick att någon vill betala för det. Om det fattas en knapp eller dragkedjan är sönder – då får man själv fatta beslutet att slänga i stället för att flytta över ansvaret till någon annan.

Hon berättar att en stor del av organisationernas vinst går till att betala för avfallshantering.

Bättre för oss och kanske för jorden

Eva-Lena Wakonen är säker på att vi mår bättre av mindre saker.

– De tar så mycket energi och uppmärksamhet. Man har alltid en relation till allt det man äger – alla våra saker kräver någonting av oss. Om inte annat kräver de att man måste plocka undan dem när man letar efter något annat.

Även roliga saker – en inredningstidning, ett handarbetsprojekt – börjar kanske kännas mer som krav och ogjort arbete när du har mer av dem än du hinner med.

Att mindre saker och ett organiserat hem kan öka vår trivsel och underlätta vår vardag låter inte så långsökt. Men kan det spela någon roll för resten av planeten om jag röjer upp i mina byrålädor?

– Det finns inget som säger att det här de facto kommer att hjälpa planeten, säger Eva-Lena Wakonen. Jag hoppas ju att det gör det. Jag hoppas att människor när de går igenom sina ägodelar – och märker hur mycket de har och hur lite de har använt – kunde ändra på sina konsumtionsvanor.

Den genomslagskraft som Marie Kondos metod haft gör henne optimistisk. Det har blivit trendigt att rensa sin garderob. Processen handlar i grunden om att hitta vad vi behöver och har nytta och glädje av.

– Jag hoppas faktiskt att det syns i en ökad medvetenhet om hur mycket vi på riktigt förbrukar.

Döden är livets höjdpunkt

BOOK

Himlen är ett underskattat resmål

Författare: Hans-Erik Lindström.
Förlag: Libris

Kan döden vara vacker? Frågan är om inte den svenska prästen och författaren **Hans-Erik Lindström** i sin bok lyckats beskriva döden så lyrsikt att den bidrar till läsarens längtan till himlen. Åtminstone har boken, vars titel är ett citat av **Tomas Sjödin**, den inverkan på mig.

Boken griper tag i mig redan i inledningen eftersom den talar ett bildspråk som jag förstår, vandring. Författaren jämför livet med en pilgrimsvandring där man saknar en varaktig bostad.

Under vandringen är själva resan målet och vid vandringens slut väntar himlen. Där står Gud och tar emot mig. Där är jag både väntad och efterlängtd. Där finns en plats reserverad för mig.

Lindström säger att döden är livets höjdpunkt. Det säger han ändå respektfullt med tanke på den outhärdiga smärtan sorgen efter en älskad människa förorsakar.

Det är inte bara kristna som längtar efter att få återse sina kära efter döden. I sina samtal med anhängarna har Lindström mött den längtan också hos den mest sekulära svensken.

Författaren har också läst om forskningen och många böcker om personliga erfarenheter av himlen, det han kallar nära-döden-upplevelser. Han skriver att det finns tusen och åter tusen vittnesbörd av människor som mött anhängarna i nära-döden-upplevelser.

Det avsnittet har jag ändå lite svårt att ta till mig. Det handlar om subjektiva erfarenheter av ett tillstånd som man slutligen inte vet något om. Jag tar i allmänhet alla beskrivningar av livet efter döden, som ges av människor som varit döda men kommit tillbaka, med en nypa salt. Det gör jag för att jag tror på en ännu mera fantastisk himmelsk tillvaro än vad våra mänskliga ord kan beskriva. ”Det som händer efter döden är så uteslutande härligt att vår förmåga att föreställa oss det och våra känslor inte räcker till för att ens skapa en vag föreställning om det”, skrev C.G Jung efter sin nära-döden-upplevelse 1944, citerad av Lindström i boken.

Men alla människor kommer inte till himlen enligt ett traditionellt kristet synsätt. Det finns också en annan evighetstillvaro, helvetet. Författaren närmar sig helvetet genom Hitler. Han finner ingen nåd i boken. Det närmaste himlen Hitler kommer är genom skärsliden, som är ett främmande element i den lutherska teologin.

Här hade jag önskat att författaren gett en tydligare beskrivning av vägen till himlen: genom att jag tror på Jesus. Det handlar bara om nåd, inte om vad gott jag själv gjort i livet. Därför befarar jag att boken inte visar den sekulära läsaren vägriktningen mot himlen. Vi bör heller inte glömma att det inte är vi människor som ska avgöra vem som kommer till himlen. Det sköter Gud suveränt.

■ JOHAN SANDBERG

HANS-ERIK LINDSTRÖM är präst och författare. FOTO: PRESSBILD

OMSTART - Konsten att komma igen utan att bryta ihop Olof Röhländer
Onsdags Event 06.02.19 kl. 18:30-20:00
Schaumansalen

Röhländer vald till årets föreläsare flera år i följd är äntligen hos oss. Han presenterar verktyg och nycklar för livet och jobbe! En sprakande kväll av möjlighetstänkande och nya infallsvinklar som vi alla har nytta av i en värld som är i ständig förändring.

Jakobstads ARBIS
Läs och hör om
ARBIS

Biljetter och info på
arbis.jakobstad.fi
eller 06 786 3264

Fniss & Friskvård och å la Babben Babben Larsson
Onsdags Event
20.02.19 kl. 18:30-20:00
Schaumansalen

Vilka snubbeltrådar är det som faller oss innan vi når den där underbara balansen i tillvaron som vi drömmer om? ”Känn igen-humor” varvas med handfasta råd och milt vainsinne! En kväll med skrätt och visdom, av Babben.

Jakobstads ARBIS
Läs och hör om
ARBIS

Biljetter och info på
arbis.jakobstad.fi
eller 06 786 3264

Leif GW Persson
Onsdags Event 10.04.19 kl. 18:30-20:00
Schaumansalen

Unik kväll och Onsdags Event med Leif GW Persson. Leif GW Persson är kriminolog och författare och framträder ofta som expert i tidningar och TV, nu senast i Brottsjournalen i TV4. Många känner också igen honom från Veckans Brott på SVT eller från TV3:s Efterlyst.

Jakobstads ARBIS
Läs och hör om
ARBIS

Biljetter och info på
arbis.jakobstad.fi
eller 06 786 3264

Onsdags Event

Jakobstads
ARBIS
Där drömmar blir sanna

INDIGO MUSIC PRESENTERAR

LEGENDERNAS

NOSTALGIKVÄLL DEL 2

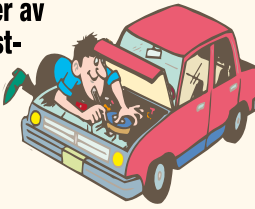
Succén går vidare, nu ännu större.
Ny show med oförglömliga hits av:
Elvis - Connie Francis - Roy Orbison - Paul Anka m.fl

Allt tolkas av:
**Henrik Åberg
Ami Aspelund
Heléne Nyberg
Philip Järvenpää**

Thomas Enroths Orkester

Fr. 22.2 Kristinestad Kristinahallen Kl:19.00
Lö.23.2 Jakobstad Schaumansalen Kl:19.00
Ti. 12.3 Mariehamn Alandica Kl:19.00
On.13.3 Borgå Grand Kl:17.00 (Extraföreställning)
On.13.3 Borgå Grand Kl:19.00 (Slutsåld)
To.14.3 Ekenäs Sigurd Snåresalen Kl:19.00 (Slutsåld)
Fr.15.3 Kimito Villa Lande Kl:19.00
Lö.16.3 Närpes Frans Henrikssons salen Kl:18.00
Sö.17.3 Vasa Ritz Kl:15.00 (Extraföreställning)
Sö.17.3 Vasa Ritz Kl:18.00 (Slutsåld)
Förköp: NetTicket, Studioticket, Lipputoimisto,
Alandica, Luckorna. Välkommen.

- Service och reparationer av person-, paket- och lastbilar samt traktorer
- Besiktningstjänster
- Märkesservice för Minkomatic truckar

**BILVERKSTAD
FORSBACKA PATRIK**

Heimkärrvägen 3, Terjärv
GSM: 0400-261 398

När du söker kvalitet till rätt pris!

- * grävning
- * transporter
- * materialförsäljning
- * krossförsäljning

**In-Trans
Jordbyggnad**

Tel: 050-5980 320
E-post: fmaintrans@msn.com

**Behöver Ni utrymme för festen,
Kom så ordnar vi resten.**

* Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
* Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
* 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
* Vi erbjuder också Ala cartemeny och privatbeställning vid behov.
Ring, så ordnas det!

Marina's Södra Terjärvvägen 10, Terjärv
045-804 7898,
www.restaurang-marinas.fi

KONTAKTOR OY AB

Sähköasennuksia / Myymälä • Elinstallationer / Butik

(06) 317 7900

- * Fraktsågning
- * Byggnadsarbeten
- * Renoveringsarbeten
- * Renovering av stockbyggnader
- * Byggnadsvård

HÄGERS SÅG & BYGG Haraldsrundan 29, Nykarleby
050 525 3424

Nybyggnad och renoveringar,
tapetsering och kakelarbeten

Boes Ravall

Tel. 0400-88 4963, Terjärv

VINTERDÄCK!

MICHELIN **GOOD YEAR** **YOKOHAMA** **Continental**

BIOGAS

Naturligt!

För renare
luft & miljö

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy

ESSPART

LEIF RÅDMANS
ESSEVÄGEN 312, 68820 ESSE

GSM 050-562 2491
GSM 040-703 9164
VÄLKOMMEN!

Smakliga luncher vardagar
kl. 10.30-14.45

Catering inför
sommarens fester

Vaskiluodon Ruokala
Vasklot Matservering

Skeppsredaregatan 3, Vasa
Tel. 050-5431528

LUNCH
MÅ-FR kl. 11-14
A LA CARTE/BUFFÉ
FR kl. 17-21

CATERING & BESTÄLLNINGAR

ONEIL'S KITCHEN

Simhallsvägen 1, Närpes
tel. 06 2241933, Lotten 0409605028
www.oneils.fi info@oneils.fi

UR EVANGELIET

”Och till officeren sade Jesus: ’Gå. Du trodde och det skall ske.’ Och i det ögonblicket blev pojken frisk.”

Läs mera i Matt. 8:5–13

OM HELGEN

Trons söndag

Jesus offentliga verksamhet har börjat. Genom att undervisa och bota sjuka uppenbarade Jesus sin gudomliga härlighet. Han gjorde under, och många kunde vittna om hans makt. Därför väcktes både judar och hedningar till tro på honom som hjälpare och frälsare. I tron har en kristen människa en fast grund för sitt liv.

RUNT KNUTEN

”Guds vapenrustning för nutidens Essebo.”

Kvällsmöte för alla åldrar i Esse församlingshem, sö 27.1 kl. 18.

LUST ATT VARA MITT I SMÖR ÖGAT - NÄR ER FÖRSAMLING HAR NÅGOT EXTRA PÅ GÅNG?

Platsen i högerkrysset ger annonsören synlighet i hela landet, fri utformning och fyrfärg i storlek 81 x 55 mm för bara 150 euro inklusive moms!

Gäller endast församlings- och kyrkligt relaterade annonser.

2 X 55 / PRIS 150 €

INSIDAN

för tiden 25.1–7.2

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser: Emelie Wikblad, 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MONICA HEIKEL-NYBERG

FOTO: EMELIE WIKBLAD

En pappas förtvivlan

EN AV DE mest berörande berättelserna i evangelierna handlar om en pappas förtvivlan. (Luk. 9:37–43) Den känns i kroppen när man läser, den förtvivlan som den här pappan bär på. Han ropar till Jesus, över huvudet på alla dem som snällt står i kö för att be om hjälp. När han har fått Jesus uppmärksamhet tränger han sig fram till Jesus med sin son och berättar om de ständiga anfallen, om elden som har bränt pojken och om vattnet som mera än en gång varit nära att dränka honom. Den här pappan fick inte den vackra familjen att visa upp på Instagram. Istället fick han vaknätter och vanmakt, den förtvivlan som kommer när man ser hur ens barn lider. Men pappan i berättelsen gömmer inte undan det som är brustet. Han tar i stället hela sitt liv i handen och går med det till Jesus. ”Hur länge har det varit så här med honom?” frågar Jesus. Pappan svarar med att börja berätta ”Sedan han var liten”... Orden om anfallen, om elden och vattnet och om hur det har varit att stå bredvid utan att kunna hjälpa. Plötsligt handlar det inte bara om pojken.

Monica Heikel-Nyberg jobbar som präst i Johannes församling i centrum av Helsingfors.

I dag berörs hon av det mod som många personer med olika diagnoser visar, genom att ta sig igenom vardagen en dag i taget.

Hennes tips: Våga be om hjälp när de egna krafterna inte räcker till.

Nu är hela familjen inblandad. ”Hjälp oss.”

PAPPANS BÖN – om det ens är en bön – är vådande och trevande: ”Förbarmadig över oss och hjälp oss – om du kan.” Han är inte ens säker på att han hade kommit rätt. Jesus ser på honom med värme och säger: ”Om jag kan? Allt är möjligt för den som tror.” Då brister det för pappan. Han ropar: ”Jag tror! Hjälp min otro!”

Och just där, när pappan sträcker sig ut, utför sina egna gränser, brister himlen över dem och den osynliga sidan av verkligheten blir synlig. Alla diagnoser förlorar sin betydelse, och hopplösheten bara bleknar bort.

Kanske är tro just det, att våga hoppas på att Guds verklighet också handlar om mitt liv. Att våga lägga livets trasighet i Guds famn, det må sedan bära eller brista. När det enda som återstår är att tränga oss fram och lägga vår maktlöshet i famnen Jesus Kristus och viska: ”Mästare, jag har kommit till dig med mitt barn...” ”Jag tror! Hjälp min otro!”

MONICA HEIKEL-NYBERG

#bönetwitter

”Gode Gud, gör mig modig och generös mot alla dem jag idag möter på.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Monica Heikel-Nyberg.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
5 Mos. 10:17–21 eller
1 Kung. 8:41–43

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 1:16–17

EVANGELIUM
Matt. 8:5–13

Tredje söndagen efter trettondagen. Temat är Jesus väcker tro.

PSALMFÖRSLAG

278, 103, 827, 932.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Kyndelsmässodagen har firats sedan mitten av 300-talet. Söndagens evangelietext handlar om hur Jesus, 40 dagar gammal, bärs fram i templet av sina föräldrar.

Sitt namn har dagen fått från medeltida traditioner. Den här dagen välsignades alla ljus som skulle användas i kyrkan under det kommande året. Kyndel är ett gammalt svenskt ord för ljus. På finska heter dagen kynttilänpäivä.

I år infaller kyndelsmässodagen söndagen den 3 februari.
källa: evl.fi, Wikipedia

ÅBOLANDS PROSTERI

❖ VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 27.1 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.
On 30.1 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen.
Sö 3.2 kl. 12: Kyndelsmässodagens familjemässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen. Ljuständning för alla barn dom döpts under fjolåret. Barnfest i församlingshemmet.
– kl. 19: Kyndelsmässodagens ljusmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen.
On 6.2 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Må 28.1 kl. 14–16: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem. Vi sjunger önskepsalmer.
Sö 3.2 kl. 11: Kyndelsmässodagens familjemässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Markus Ollila, Eeva Granström, Mari Nurmi, konfirmanderna. Vi tänder ljus för årets döpta. Kyrklunch och kaffe för kyrkfolket kl. 12 i församlingshemmet.
Korpo kapellförsamling:
Sö 3.2 kl. 11: Kyndelsmässodagens högmässa i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 27.1 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos, Ollila.
Sö 3.2 kl. 18: Kyndelsmässodagens kvällsskyrka med taizésånger i Houtskär kyrka, Lagerroos, Ollila.
Iniö kapellförsamling:
Sö 27.1 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.
Sö 3.2 kl. 13: Gudstjänst med nattvard i Iniö Aftonro, Meriluoto.

❖ ÅBO
Iö 26.1 kl 17: Misas pianoskolas elevkonsert, Aurelia. Fritt inträde, programblad 10€/st till förmån för Kyrkans Utlandshjälps katastroffond
Sö 27.1 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Marie Rosenius (pred), Grahn (lit), Lempa. Gudstjänstgrupp ettan medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe
Ti 29.1:
– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia
– kl 18: Tyst meditation, Aurelia
ons 30.1:
– kl 12: Frukostklubben, Restaurang Bassi (Västra Strandgatan 9). Eija Grahn ”Från diakon till präst i församlingen”
– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Merja Ullner ”Hur det är att leva med funktionsnedsättning”
– kl 13.30–15.30: Barnhålan, Aurelia
– kl 16.30: Mitt liv, skriv din egen livsberättelse, Aurelia. Vi gör en egen betraktelse enligt logoterapeutisk metod. Introduktion, där efter ses vi en gång i månaden.
– kl 18: Bönegruppen, Aurelia. Öppen för alla
to 31.1 kl 9.30–12: Familjecafé, Aurelia

fre 1.2 kl 9–10: Te och tröst, kaffe och kamratskap, Aurelia (diakonins väntrum). Morgonkaffe i diakonins väntrum för dig som vill dela tankar inför helgen
Sö 3.2 kl 12: Högmässa med barnpredikan och skribastart (1002), Domkyrkan. Bäck (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. De barn som döpts under år 2018 får hem sitt doplöv. Förtroendevalda och ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström) medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe
må 4.2:
– kl 14: Missionskretsen, Aurelia
– kl 18–20: Unga vuxna, Aurelia
ti 5.2:
– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia
– kl 18: Tyst meditation, Aurelia
ons 6.2:
– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem
– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Lunch till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar, 8€/pers
– kl 13.30–15.30: Barnhålan, Aurelia
to 7.2 kl 9.30–12: Familjecafé, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

❖ HAMMARLAND
Sö 27.1 kl. 12: Högmässa, Markus Kallatsa
Kyndelsmässodagen, sö 3.2 kl. 12: Högmässa, Markus Kallatsa
Ti 5.2 kl. 14: Runebergsdagsfirande på församlingsgården Laurentius i Eckerö tillsammans med Eckerö församling

❖ JOMALA
Lö 26.01 kl. 19.00: Hela kyrkan sjunger, allsång med de mest älskade psalmerna och andliga sångerna, F Erlandsson, A Karlsson, J Boholm-Saarinen
Sö 27.01 kl. 11.00: Högmässa R Syrén, F Erlandsson, A Karlsson, konfirmandgrupp sjunger och spelar.
Sö 03.02 kl. 11.00: Familjemässa S Ång, R Syrén, E-H Hansen, A Karlsson, Barnkörerna, Jomala Joy
Sö 03.02 kl. 12.00: Ga -lunch efter gudstjänsten i Olofsgården.
Sö 03.02 kl. 19.00: Vålgörehetskonsert, F Erlandsson, många olika musiker och sångare medverkar
To 07.02 kl. 12.00: Herrlunch, R Syrén

❖ MARIEHAMN
Lö 26.01 kl. 10.00: Katolskmässa i S:t Märten kyrka.
Sö 27.01 kl. 10.00: Ortodoxmässa på Margaretagården.
Sö 27.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
To 31.01 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.
To 31.01 kl. 12.00: Sopplunch i S:t Görans församlingshem.
Lö 02.02 kl. 16.00: Konfirmationsmässa i S:t Görans kyrka.
Sö 03.03 kl. 11.00: Gospelmässa i S:t Görans kyrka, Good News medverkar.
To 07.02 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54 VEGA

(med repris 9.10)

Fre 25.1 Oskar Sjöberg, Ekenäs **Må** 28.1 Rea Anner, Helsingfors (R) **Ti** 29.1 Sissel Lund-Stenbäck, Esbo (R) **Ons** 30.1 Raimo Mattsson, Åbo **To** 31.1 Anette Nyman, Purmo.

Fre 1.2 Aleksej Sjöberg, Tammerfors **Må** 4.2 Sofia Liljeström, Åbo **Ti** 5.2 Monika Winberg-Nikkola, Nådendal **Ons** 6.2 Monica Lundgren, Borgå **To** 7.2 Anette Nyman, Purmo.

Aftonandakt kl. 19.15 VEGA

Fre 25.1 Yvonne Terlinden, Karis (R) **Lö** 26.1 18.03 Ett ord inför helgen **Sö** 27.1 Jesus väcker tro. Textläsare: Sofia Böckelman **Må** 28.1 Per Stenberg, Karleby (R) **Ti** 29.1 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors (R) **Ons** 30.1 Leif-Göte Björklund, Borgå (R) **To** 31.1 Anders Hamberg, Jvväskylä.

Fre 1.2 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Lö** 2.2 18.03 Ett ord inför helgen **Sö** 3.2 Kristus, utstrålningen av Guds härlighet. Textlä-

sare: Linda Wahrman och Rasmus F. Forsman. **Må** 4.2 Stefan Löw, Jakobstad (R) **Ti** 5.2 Helena Tornberg, Limingo **Ons** 6.2 Helena Rönnberg, Kyrkslätt **To** 7.2 Kjell Frisk, Hammarland (R).

Gudstjänst kl. 13.03 VEGA

Sö 27.1 *Människa kom fram!* Mässa från Ungdomens kyrkodagar i Karis. Predikant: Daniel Nyberg. Sång: Maryelle Steffansson.

Musiker: Lovisa Sandström, Olli Liljeström, Johan Myrskog och Alex Mäkinen.

Sö 3.2 *Katolsk mässa* med Sankt Henriks katedralförsamling i Helsingfors. Predikant: Anders Hamberg. Organist: Marko Pitkäniemi. Schola Gregoriana Aboensis, körledare Markus Kivelä och Robert Paul. Solist: Anna-Katarina Schatzl. Mässan sänds samtidigt på Yle Fem.

TO 77.02 kl. 12.00: Sopplunch i S:tt Görans församlingshem. **Kyrktaxi till gudstjänst:** vid beställning, tfn 018-19500

■ SUND-VÅRDÖ

Söndag 27.01 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö församlingshem. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund. **Söndag 03.02 kl. 11.00:** Högmässa i Sunds församlingshem. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund. Start på insamlingen Gemensamt Ansvar. Sopplunch efter högmässan samt välkomstkaffe för kantor John-Adam. Anmälan till lunchen senast torsdag 31.01 till pastorskansliet, 018 43930, e-post sund-vardo@evl.fi. <http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

■ KORSNÄS

To 24.1 kl 13.00: Solglimten i församlingshemmet. **Lö 26.1 kl 14.00:** Pysselcafé för barn i Nordkorea i församlingshemmet. **Sö 27.1 kl 11.00:** Gudstjänst med kyrkkaffe. Alla välkomna. Samtidigt firas Korsnäs Invalidernas kyrksöndag. Heikkilä, Granholm. Söndagsskola. **On 30.1 kl 13.00:** Symöte i Korsbäck skola. **To 31.1 kl 13.00:** Sjömansmissionen i Harrström i Andelsbankens hus. **Sö 3.2 kl 11.00:** Högmässa. Englund, Granholm. Söndagsskola. **Må 4.2 kl 13.00:** Vänstugan i Församlingshemmet. **Ti 5.2 kl 18.00:** Kyrkans barn-timme i Taklax bönehus. **Ti 5.2 kl 19.00:** Träffpunkten i Taklax bönehus. **To 7.2 kl 13.00:** Solglimten i församlingshemmet.

■ KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi **SÖN 27.1. kl. 10:** Gudstjänst i Lfds kyrksal. Norrback, Martikainen. **SÖN 27.1. kl. 12:** Gudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen, Tom Bergman flöjt. Välsignelse av de nya förtroendevalda. Kyrkkaffe. **SÖN 27.1. kl. 18:** Bibelsamtal i Lfds fh, grupprummet. Engström. **MÅN 28.1. kl. 19:** Diskussionsgrupp för män i Krs förs.hem. **TIS 29.1. kl. 14:** Diakonisyförening. Hemma hos Anita Lindedahl, Lokstallgatan 2 B 1. **ONS 30.1. kl. 8.45:** Morgonbön i Krs kyrka. Norrback. **ONS 30.1. kl. 13:** Pensionärssamling i Lfds kyrksal. Erica, Markus. **ONS 30.1. kl. 18:** Glädjedropparnas övningar inleds i Sideby kyrka. Välkommen med! **TOR 31.1. kl. 11.30:** Pensionärssamling i Sideby, för transport ring dagen före 0400-763 325. Siv, Markus. **SÖN 3.2. kl. 10:** Högmässa i Lfds kyrksal. Norrback, Martikainen. **SÖN 3.2. kl. 16:** Knattekyrka i Krs förs.hem. Daniel, Anna Karin, Stina och dagklubbarn. Ljuständning för döpta sedan senaste kyndelmässodag. Kyrkkaffe. **TIS 5.2. kl. 19:** Bibelstudium i Krs förs.hem. Efteråt hålls årsmöte för Slef:s avdelning i Kristinestad-Tjock. **TIS 5.2. kl. 19:** Nådehjonen övar i Lfds förs.hem. **ONS 6.2. kl. 8.45:** Morgonbön i Krs kyrka. Norrback.

ONS 6.2. kl. 12.30: Missionsstugan i Krs förs.hem. Siv. **LÖR 9.2. kl. 19:** Slef:s årsmöte, Dagsmark avd. i Dagsmark bönehus. **SÖN 10.2. kl. 17:** Årsmöte för Slef:s Lappfjärdsavd. i Lfds kyrksal, predikant Tomas Klemets.

■ NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes **To 24.1 kl 13:** Dagssamling i Böle bystuga, Lövdahl, Wikström. **To 24.1 kl 18:** Allkristet möte i Filadelfia, pred. Carl-Gustav Severin. **Lö 26.1 kl 18:** Aftonmusik i S:ta Maria, S.Lindén orgel. **Lö 26.1 kl 18:** Samling i Luthergården, M.Engström, J.Martikainen, Nådehjonen. **Sö 27.1 kl 18:** Förbön och lovsång "Innerlighetens mässa" Ingvesgård, G.Lindén, lovsångsgruppen. **Må 28.1 kl 18:** Väntjänsten samlas i förs.hemmet. **On 30.1 kl 12:** Pensionärssamling i förs.hemmet, börjar med lunch kl 12. Dagens gäst är Eva Hietanen som framför egna dikter o texter till bilder o musik, Örn. **To 31.1 kl 13:** Diakonisyförening i Se-niorhuset, Wallin. **Lö 2.2 kl 18:** Aftonmusik i S:ta Maria. **Sö 3.2 kl 10:** Ortodox liturgi i förs.hemmet. **Sö 3.2 kl 12:** Gudstjänst Sund-qvist, Wikstedt. Kyrkkaffe till förmån för Gemensamt Ansvar. **Sö 3.2 kl 18:** Möte i Norrnäs bönehus, T.Klemets andakt, G.Lindén. Kl 19 bönehusets årsmöte. **Må 4.2 kl 13:** Symöte i Luthergården. **Må 4.2 kl 13:** Rangsby syförening samlas i bykyrkan. **To 7.2 kl 13:** Lättläst mässa i kyrkan, omsorgspräst Claus Terlinden. Kyrkkaffe i förs.hemmet. **Övermark** **To 24.1 kl 18.30:** SLEF Övermarks årsmöte i luth.bönehuset, T.Klemets andakt. **Sö 27.1 kl 10:** Högmässa J.Snickars pred., Jakobsson lit., G.Lindén. **Må 28.1 kl 13:** Symöte i förs.hemmet, Carling. **Sö 3.2 kl 12:** Gudstjänst Jakobs-son, G.Lindén. Kyrkkaffe till förmån för Gemensamt Ansvar. **Pörtom** **Fr 25.1 kl 18:** Kafékväll för kvinnor i förs.hemmet, Majen Norrholm, Carling. **Sö 27.1 kl 18:** Gudstjänst J.Snickars, Rosengård. **Ti 29.1 kl 13:** Symöte i förs.hemmet, Blomberg. **Ti 29.1 kl 19:** Varbla-gruppens möte i förs.hemmet. **Sö 3.2 kl 10:** Gudstjänst Sund-qvist, G.Lindén. Kyrkkaffe till förmån för Gemensamt Ansvar. **To 7.2 kl 18.30:** Träffpunkt för kvinnor i Velkmoss byagård, Nina Sjölander, Carling.

KORSHOLMS PROSTERI

■ BERGÖ

Sö 27.1 kl. 14: Gudstjänst, Englund, Erica Nygård. **Må 28.1 kl 10:** Familjeklubben i församlingshemmet. **Ti 29.1 kl. 13:** Missionssyföreningen i församlingshemmet. **On 30.1 kl. 19:** Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i Kyrkhemmet, Malax. **To 31.1 kl. 13:** Andakt på Fyrgården, Englund.

Fr 1.2 kl. 20: Ungdomskväll i församlingshemmet. **Sö 3.2 kl. 14:** Högmässa, Englund, Brunell. **Må 4.2 kl 10:** Familjeklubben i församlingshemmet. **Må 4.2 kl 13:** Minior i församlingshemmet. **Må 4.2 kl 14:** Junior i församlingshemmet. **Ti 5.2 kl. 13:** Missionssyföreningen i församlingshemmet.

■ KORSHOLM

Sön 27.1: **Kl 11 Gudstjänst:** i Korsholms kyrka. Vesterlund och Nordqvist-Källström. **Kl 13 Högmässa:** i Smedsby församl.gård. Vesterlund och Nordqvist-Källström. **Sön 10.2:** **Kl 12 Korskolms Kristliga Ungdomsfören. årsmöte:** i Sockenstugan. Stadgeenliga ärenden. **Tor 21.2:** **Kl 18.30 Önskepsalmer och sånger till psalmÅsång:** senast fredag 15.2 på en lapp i önskelådan i kyrkan, eller via mejl a-c.nordqvist-kallstrom@evl.fi eller sms till tel. 04433560522.

■ KVEVLAX

To 24.1 kl 9.15: Karakaffe i Drängstugan, Rune Käld berättar om "Pilgrimsvandring". **To 24.1 kl 18:** Knattemusik i Stallet. **To 24.1 kl 18:** Barnkören i församlingshemmet. **To 24.1 kl 19:** Kyrkokörens årsmöte hemma hos Andréns. **Sö 27.1 kl 10:** Högmässa, Lindblom, Andréns, Pensionärskören. **Sö 27.1 kl 19:** Manskören start i Dagklubben. **On 30.1 kl 10:** Föräldra-barngrupp i Dagklubben. **To 31.1 kl 18:** Knattemusik i Stallet. **To 31.1 kl 18:** Barnkören i församlingshemmet. **Sö 3.2 kl 10:** Vi får säga pappa familjemässa. Lindblom, Andréns, dagklubbsledarna och barnkören. Ljuständning för alla barn som döpts under det gångna året. Ta gärna med mjukisdjur eller skallra. Servering! **Må 4.2 kl 10:** Postningstalko för utskick av värterminsprogrammet i Malax kyrkhem. **On 6.2 kl 10:** Föräldra-barngrupp i Dagklubben. **On 6.2 kl 17.30:** Symöte i Drängstugan. **To 7.2 kl 9.15:** Karakaffe i Drängstugan, Bertil Vidjeskog. **To 7.2 kl 18:** Knattemusik i Stallet. **To 7.2 kl 18:** Barnkören i Församlingshemmet.

■ MALAX

Sö 27.1 kl. 10: Gudstjänst i KH. Kyrkkaffe. Norrback, Loviisa Tuomisto. **Sö 27.1 kl. 10:** Tvåspråkig söndagsskola, söndagar kl. 10 i KH. **Sö 27.1 kl. 17:** Bön för alla i FH. Servering, barnpassning. **Må 28.1 kl. 10:** Karakafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax. **Ti 29.1 kl. 19:** Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi. **On 30.1 kl. 19:** Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i Malax kyrkhem. **Sö 3.2 kl. 10:** Kyndelmässodagen. Högmässa i FH. Kyrkkaffe. Kyrktaxi. Tornberg, Lax. **Ti 5.2 kl. 18:** Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85.

ON 6.2 kl. 12: Tro i vardagen i KH. Sång, diskussion och kaffe. **TO 7.2 kl. 13:** Minnescafé i KH. Arr. Österbottens Minneslots.

■ PETALAX

Fredagssamling: fr 25.1. kl. 13 i församlingshemmet. Gäst: Frank Isaksson. Taxi. **Gudstjänst:** sö 27.1 kl. 11. Björklund, Brunell. **Syföreningen:** on 30.1 kl. 13.30 i församlingshemmet. **Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder:** on 30.1 kl. 19 i kyrkhemmet i Malax. **Barnkören:** övar första gången efter jul den 1.2 kl. 12.15 i skolan. **Högmässa:** 3.2 kl. 11. Björklund, Brunell. Marlène Ståhl avtackas i samband med högmässan. Kyrkkaffe i församlingshemmet, kyrktaxi. **Andakt:** to 7.2 kl. 13 i Westerhemmet modul A. Kl. 14 i Pensionärshemmets samlingssal. **Kontakten:** övar första gången efter jul den 7.2 kl. 17.30 i församlingshemmet. **Kyrkokören:** övar första gången efter jul den 7.2 kl. 18.30 i församlingshemmet.

■ REPLOT

To 24.1 kl. 18: Körträff i FH. Vi dricker en kopp kaffe och diskuterar var vi kunde medverka under värterminen, hur ofta vi övar etc. Om du har tips/önskemål på repertoar, så ta gärna med! **Sö 27.1 kl. 18:** Kvällsmässa i Replot kyrka. Brunell, Wargh. **Ons 30.1. kl. 10-12:** Familjegruppen i FH. **Ons 30.1 kl. 18:** Andrum i FH. **To 31.1 kl. 13:** Vi över 60 i FH. **Sö 3.2 kl. 10:** Familjemässa. Brunell, Wargh, barnkör. Kyrkkaffe i kyrkan. **To 7.2 kl. 18.30:** Gemenskapskväll i FH. Brunell, Kronqvist, Wargh.

■ SOLF

Högmässa: 27.1 kl 11. Emilia Kontunen, Karolin Wargh. Kyrkkaffe. **Söndagsskola:** 27.1 kl 11 i FH. **Pensionärsträff:** 30.1 kl 13 i FH. Program av Ann-Mari Audas-Willman och Karolin Wargh. **Gudstjänst med Små & Stora:** 3.2 kl 11. Audas-Willman, Wargh, Beukelman, Jern och Landgårds. Kören Solfångarna samt barnen medverkar. Ljuständning för dem som blivit döpta sedan senaste Kyndelmässodag. Kollekt uppårs till Gemensamt Ansvar. Efteråt kyrksaft- och kaffe i Församlingshemmet.

PEDERSÖRE PROSTERI

■ ESSE

Fr 25.1 kl. 15: Pensionärssångarna i Essehemmet. **Lö 26.1 kl. 19:** Helgsammankomst i Punsar bönehus. **Sö 27.1 kl. 10:** Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall. **Kl. 11:** Söndagsskolstart i Bäckby skola. **Kl. 14-20:** Helgsammankomst i Punsar bönehus. **Kl. 18:** Kvällsmöte för alla äldre i församlingshemmet. Tema "Guds vapenrustning för tidens es-sebo", Lennart Ahlvik. Program för barnen, servering. **Fre 1.2 kl. 15:** Pensionärssångarna i Essehemmet. **Sö 3.2 kl. 10:** Familjegudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall, barnkören, textläsare Niclas Fagerholm, kyrkvårdar Slåtkulla-Fors-Gers.

Ljuständning för döpta 2018. **- Kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus. **Må 4.2 kl. 14:** Syföreningen i Essehemmet. **Ti 5.2 kl. 18.30:** Bibelsits i Ytterse bönehus. **On 6.2 kl. 19:** Kväll för frivilliga medarbetare i församlingshemmet. "Lärjungaskap", Sebastian Widjeskog. Församlingkören. **Fre 8.2 kl. 15-19.30:** Öppen dag-klubb i församlingshemmet. Drop in och drop out enligt behov. Anmälan senast 6.2 till 0403100456 (ring el. sms). **Sö 10.2 kl. 10:** Högmässa i församlingshemmet (obs platsen!). Efteråt knytkalas-lunch, mera info på församlingens webbsida.

■ JAKOBSTAD

FR 25.01 kl. 19.00: In da house i Församlingsscentrets ungd.utr., Wikblad. **Sö 27.1 kl. 10.30:** Söndagsskola med små och stora i FC. Lunch. **Sö 27.1 kl. 12.00:** Högmässa i Jakobstads kyrka, Björk, Krokfors, Borgmästars, Jakobstads Damkör, dir. Ann-Christin Storränk. **Sö 27.1 kl. 15.00:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka. Kaffeservering. **Sö 27.1 kl. 17.00:** Fokus i Församlingsscentret. Bibelstudium Jeremia och Klagovisorna, Krokfors. **Må 28.1 kl. 17.00:** Tehuset i Församlingsscentrets ungd.utr., Sandström. **Ti 29.1 kl. 11.00:** Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal. **To 31.1 kl. 15.00:** Utdelning av GA-material i Församlingsscentret. Andakt. **To 31.1 kl. 16.00:** Bibelgrupp för både kvinnor och män i Församlingsscentret, Karin Haldin. **To 31.1 kl. 18.00:** Förbön och samtal i Församlingsscentret, Hans Karlsson, Ralf Salo. **FR 1.2 kl. 19.00:** In da house i Församlingsscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus. **Sö 3.2 kl. 10.30:** Söndagsskola med små och stora i Församlingsscentret. Lunch. **Sö 3.2 kl. 12.00:** Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, Salo, Wester, Sångfåglaarna. **Sö 3.2 kl. 15.00:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Kurt Hellstrand. Servering. **Sö 3.2 kl. 17.00:** Fokus i Församlingsscentret. Bibelstudium "Apostlagärningarna kap 17. Guds dynamit!", Salo. **Må 4.2 kl. 17.00:** Tehuset i Församlingsscentrets ungd.utr., Sandström. Sång med Wester. **Ti 5.2 kl. 11.00:** Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal. **Ti 5.2 kl. 13.00:** Tisdagssamling på Station 1, Åstrand. **ON 6.2 kl. 14.00:** Samtalsgrupp kring sorg i Församlingsscentret, Turpeinen. **To 7.2 kl. 18.00:** Förbön och samtal i Församlingsscentret, Hans Karlsson, Ralf Salo. **Sportlovsläger för barn på åk 1-5:** onsdag 27.2 kl. 15.00-fredag 1.3 kl. 18.00 på Pörkenäs lägergård. Pris: 50 €, syskon 40 €/barn. Anmälan 4-14.2 www.jakobstads-svenskaforsamling.fi. Info Tallgren tfn 040-3100426 eller annette.tallgren@evl.fi. **Kurs för föräldrar till barn mellan 0-10 år:** "Att vara småbarnsförälder". Investera i ditt föräldraskap! De fem kurskvällar innehåller middag, intressanta föreläsningar via DVD. Föredragen varvas med

samtal i grupper. Torsdagar 14.3, 21.3, 28.3, 4.4, 11.4 kl. 17.30-20.00 i Församlingsscentret. Avgifter per gång: 10 €/person för middag och kaffe. Deltagarhäfte: 10 €. Kursledare: Jan-Gustav Björk, Bernice Haglund-Wikström. Anmälan via www.jakobstadssvenskaforsamling.fi senast 28.2. Mera info jan-gustav.bjork@evl.fi och bernice.haglund-wikstrom@evl.fi.

■ KRONOBY

Alpha-möte: to 24.1 kl 18.00 hos Ann-Britt och Stefan Svenlin **Musikcafé Lyktan:** lö 26.1 kl 20.00 och fr 1.2 kl 19.30 **Gudstjänst:** sö 27.1 kl 10.00 i kyrkan, Wallis, Ray **Seniorcafé:** må 28.1 kl 9.00 i lilla salen, gäst Bengt Häggblom **Sorggrupp:** må 28.1 kl 14.00 i spisorummet, anm diakon Gerd Erickson 0408686924 **PopUp-körövning:** må 28.1 kl 19.00 i fh **Läsmöte, Åminne-Biskop-Rudnäs:** on 30.1 18.30 hos Ann-Britt och Stefan Svenlin **K-möte:** lö 2.2 kl 19.00 i fh, Hans Häggblom, Adorate-kören, PopUp-kör **Mässa:** sö 3.2 kl 10.00 i kyrkan, Wallis, Ellfolk-Lasén, PopUp-kör, KUS blåsorkester **Kyrklunch:** sö 3.2 kl 11.00 i fh. **Läsmöte, Slotte-Bäck-Storå:** sö 3.2 kl 13.00 i lilla salen, värdar Kira och Martin Näse **Läsmöte, Hästö:** sö 3.2 kl 15.30 hos Birgitta och Nils-Erik Långbacka **Seniorcafé:** må 4.2 kl 9.00. Gäst Carina Kainberg **Karagruppen:** ti 5.2 kl 18.00 i fh

■ LARSMO

Sö 27.1 kl. 18 Kvällshögmässa: Lassila, Forsman, välsignelse av nya förtroendevalda. Kyrkvård: Björn, Björnvik, Långstranden, Kalvholmen. **To 31.1 kl. 11-13 Sopplunch:** i Holm bönehus. **- kl. 19 Karasamling:** i Inremissionshemmet. Max-Olav Lassila medverkar med temat "Guds ledning". **Lö 2.2 kl. 16 Orgelföreningens basar:** i församlingshemmet. **- kl. 17.00-18.30 Servering av köttsoppa.** **- kl. 19 Orgelföreningens sångkväll:** i kyrkan, andakt, fritt inträde. Vi sjunger psalmer ur nya psalmbokstillägget och får lyssna på församlingens egna musikkör-mågor. Kollekt till förmån för ny kyrkorgel. **Sö 3.2 kl. 10 Familjegudstjänst:** Sjöblom, Forsman, kyrkkaffe. Kyrkvård: Bosund gårdsnummer. **On 6.2 kl. 19 Kyrkokören startar på nytt:** i församlingshemmet under ledning av Anders Forsman, kaffeservering. Både tidigare och nya sångare är varmt välkomna med!

■ NEDERVELTIL

FR 25.01 kl. 13.00: Andakt med nattvard i pensionärshemmet, Store. **Sö 27.01 kl. 10.00:** Högmässa i fh, Store, Ståhl. **Ti 29.01 kl. 19.00:** Läsmöte hos Liisa och Christer Stenfors, Em-mes läsning. **Sö 03.02 kl. 10.00:** Familjegudstjänst i kyrkan, Store, Smedjebacka. Ljuständning för döpta. **Ti 05.02 kl. 19.00:** Läsmöte hos Else-Britt och Per-Ola Forsström, Tast läslag.

ON 06.02 kl. 19.00: Läsmöte hos Ulla och Anders Aspvik, Skriko läslag.

■ NYKARLEBY CENTRUM

Fr 25.1 kl 20 Droppen: fh, Jakob Backlund
Sö 27.1 kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Edman, Ringwall
Må 28.1 kl 18 Kenyamission: fh, Tobias Wallin
Ti 29.1 kl 13 Missionsträffen: fh
Sö 3.2 kl 10 Familjegudstjänst: kyrkan, Edman, Ringwall, ljusprocession, sång av barn
Må 4.2 kl 18 Årsmöte: fh, SLEF:s avdelning, Åke Lillas
Ti 5.2 kl 13 Missionssyfoering: Socklot bönehus
On 6.2 kl 18 Bibelsits: fh
To 7.2 kl 13 Samtalsgrupp: fh, för män
– **kl 15.30 Möte:** fh, pastorn och författaren Tomas Sjödin ”Att fortsätta växa sedan man blivit vuxen”, Linda Andtbacka sång
– **kl 17 Middag (5€)**
– **kl 18 Kvällsmöte:** fh, Sjödin ”Det inre livets allemansrätt”, Mikael Svarvar och Novumkören

CABLE-KURS ”Tillsammans för det goda”: Gruppen börjar må 11.3 och samlas under sex veckors i fh kl 12-15.30. Samlingen inleds med en lätt lunch. Info och anmälan till diakon Natascha Kanckos tfn 040 868 7054 senast 1.3
MUNSALA
Sö 27.1 kl 12 Högmässa: kyrkan, Sundstén, Ringwall
Ti 29.1 kl 14.30 Skriftskola: Nkby fh (Munsala-Jeppogruppen)
Ons 30.1 kl 13.30 Symöte: prästgården
To 31.1 Nattvardsandakt: pens. hemmet

Sö 3.2 kl 12 Familjegudstjänst: kyrkan, Edman, Ringwall, sång-program Kyrkkaffe, saft o glass efteråt. Info om Gemensamt Ansvar
To 7.2 kl 14 Församlingscafé: Mo-näs klubblokal
JEPPU
Sö 27.1 kl 18 Kvällsmässa: fh, Östman, Lönnqvist, servering.
Ti 29.1 kl 12 Låseklubb: Jeppo bibliotek (29.1. –19.2)
To 31.1 kl 13 Missionssymöte: bönehuset, Östman.
Sö 3.2 kl 11 Knattgudstjänst: fh, Östman, Lönnqvist, ljuständning för döpta under året. Småbarnsföräldrar särskilt inbjudna! Kyrklunch efteråt.
– **kl 13 Samling för kyrkvårdar:** fh, nya välkomna med!
To 7.2 kl 13 Missionssymöte: bönehuset

■ PEDERSÖRE
www.pedersoreforsamling.fi
Häftisklubbarna och Klubb 10+: startar vecka 4, för tider och platser se församlingens webbsida
To 24.1 kl 18.30: Kyrkokören startar vårterminens övningar i Kyrkostrands församlingshem, Pandey
Fr 25.1 kl 14: Andakt i Pedersheim, Erikson, Östman
Lö 26.1 kl 9.30: Kvinnofrukost i samarbete med Finska Missions-sällskapet, Kyrkhemmet i Bennäs, Anna-Lena Sjöblom lär oss virka fruktpåsar, anmäl till församlingskansli tfn/sms 040-3100440 senast 24.1.
Lö 26.1 kl 19: Gemenskapskväll i Flynnängens bönehus
sö 27.1 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Erikson, Östman, violin Folke Nylund, textläsare Krister Mård, dörrvårdar Katternö
Sö 27.1 kl 10: Söndagsskolan i Källby bönehus och Lepplax bykyrka
Sö 27.1 kl 10.30: Söndagsskolan i Lövä bönehus och Sundby byahem
Sö 27.1 kl 11: Söndagsskolan i Flynnängens bönehus
Sö 27.1 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Rune Östman
Ti 29.1 kl 18: Barnkör i Källby-Heimbacka skola startat, Pandey
To 31.1 kl 17.30: Andakt i Pedersheim, Källby fridsförening
Fr 1.2 kl 14: Andakt i Hedbo seniorboende, Häggblom, Östman

Lö 2.2 kl 19: Sammankomst i Kyrkhemmet i Bennäs, Daniel Asplund
Sö 3.2 kl 10: Gudstjänst och ljusständning för döpta i Pedersöre församling 2018, kyrkan, Österbacka, Snellman, Pandey, textläsare Ulla Storbjörk, dörrvårdar Sundby
Sö 3.2 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Fredrik Snellman, tolkning
Sö 3.2 kl 18: Kvällspredikan i Källby bönehus
Må 4.2 kl 13: Symöte i Forsby bykyrka och Källby bönehus
Må 4.2 kl 13.30: Sundby-Karby symöte i Sundby byahem, Erikson
Må 4.2 kl 19.30: Bibel och bön i Forsby bykyrka
Ti 5.2 kl 13.30: Symöte i Hedbo seniorboende
On 6.2 kl 12: Samling för pensionärer och daglediga i Kyrkostrands församlingshem, Andrey Heikkilä, sång av barngrupp, mat och eftermiddagskaffe 12 €, anmäl till församlingskansli tfn/sms 040-3100440 senast 30.1.

■ PURMO

Fr-sö 25-27.1 Inspirations- och bönehelg: med Ingemar Helmner m.fl.
Fr 25.1 kl. 19: ”Tid för Jesusväckelse”, kvällsmöte i kyrkhemmet, Ingemar Helmner, Sten-Göran Thorell, Portin, m.fl.
Lö 26.1 kl. 10: ”Duger jag att vara ett redskap åt Gud?”, ledarseminarium i Zion.
– **Kl. 13:** ”Det som ingenting var...”, seminarium i Zion.
– **Kl. 15:** ”Frimodighet och framtidstro”, seminarium i Zion.
– **Kl. 19:** ”Hela kyrkan sjunger”, kvällsmöte i Zion.
Sö 27.1 kl. 10: Gudstjänst i Purmo kyrka, Helmner, Portin, Granvik.
Må 28.1 kl. 14: Café i Föuskällarn.
– **kl. 19.30:** Salamugruppen i kyrkhemmet.
Ti 29.1 kl. 19: Drängstugans personalmöte i prästgården.
To 31.1 kl. 14: Andakt i Purmo-hemmet, Forsblom, Johansson.
Sö 3.2 kl. 10: Gudstjänst för stora och små i kyrkhemmet, Portin, Johansson. Ljuständning för döpta år 2018. Kyrkkaffe.
Ti 5.2 kl. 13: Kenyamissionsmöte hos Berit Lindvall.
– **kl. 19:** Mariamoment i kyrkhemmet.
To 7.2 kl. 14: Andakt i Purmohemmet, Portin, Johansson.

■ TERJÄRV

FR 25.1 kl 19: Kortjärvi bönehus årsmöte i bygården.
LÖ 26.1 kl 9-12: Skriftskola i förs.h.
SÖ 27.1 kl 10: Gudstjänst i förs.h, Ville Kavilo, kantorn.
TI 29.1 kl 13: Missionscafé Terjärv med hemlig gäst, förs.h.
TO 31.1 kl 19: Läsmöte med Kyrkoby och Emet läslag hos Susanne Svensfors-Furu och Sami Furu, Sandkullavägen 13.
SÖ 3.2:
– **kl 11:** Familjegudstjänst i förs.h, khden, kantorn, barnkören och dagklubben.
– **kl 19:** Andakt och gemenskap i Kortjärvi.
MÅ 4.2 kl 19: Missionskväll i förs.h, Camilla Skrifvars-Koskinen, Anna Dahlbacka, khden. Försäljning av bakverk och bröd, lotteri, servering inför missionskvällen obs börjar kl 18. Alla välkomna!
TO 7.2 kl 19: Läsmöte med Skogsby läslag hos Marina och Dan Renlund. Vårdar: Marina och Dan Renlund samt Anders Renlund.
SÖ 10.2:
– **kl 10:** Högmässa i förs.h, khden, kantorn, förbön för de nya förtroendevalda.
– **kl 18:** Läsmöte med Hästbacka läslag i byahemmet. Vård: Byahemsföreningen.

Du behöver inte knäböja

AVSPÄNT. Det största hindret för oss när det gäller bön är att vi tror att det är mycket besvärligare än det är. En mening eller ett ord kan vara din bön.

”Du är gränslös, du är nära, du är ljus och jag är din.” Det är en av **Sofia Torvalds** favoritböner.

– Det är svårt att tala om bön på ett sätt så att det inte låter trosvisst och jättepräktigt, så där så folk vill slå en med slägga i huvudet när de läser. Eller som att ”om du ber så blir allting bra”. Jag har tio dåliga sätt att hantera stress och så har jag ett bra, och det är bönen.

Sofia Torvalds jobbar som redaktör på Kyrkpressen och har skrivit boken *Två kors och en fisk*, där hon bland annat skriver om sitt eget böneliv. Det har gått mycket i faser, från torftigt till lätt. Hon har också haft intensiva perioder med begärande bön.

– Det har varit ”Hjälp, hjälp, hjälp, Gud, kan du fixa det här?”. Det är som att gå till någon och säga ”jag vill ha det och det och det”, vilket är ett ganska tråkigt och ensidigt sätt att bedriva en relation överhuvudtaget, säger hon muntert.

Efter sådana perioder har hennes böner glidit över i något annat.

– Då har det blivit böner som hjälpt mig att vara i Guds närvaro eller bara påmint mig om att Gud finns i min vardag hela tiden. Bönen är ett sätt för mig att orka, att få kraft och stöd. Det är som vilken relation som helst.

Att be är också att släppa

lite av kontrollen.

– När man försöker hålla i sitt liv hela tiden ger man ingen annan chansen att hjälpa.

Skarpt läge

En allmän stress och rastlöshet tycker Sofia Torvalds att försvårar hennes böneliv, medan riktigt svåra situationer gjort att bönen varit det hon lyckats fokusera på.

– Som bäst har det fungerat när jag varit totalt ensam och desperat och utsatt, när jag har provat alla vägar. Då har jag tänkt att nu borde jag egentligen vara helt hysterisk, men så har jag märkligt nog lyckats be och vara lugn.

Både högstämthet och en föreställning om att vi måste vara mångordiga tror hon gör att bönen blir en relation med förhinder, om vi som hon uttrycker det tänker ”Kära nån, nu måste jag ligga på knäna i en halvtimme”.

– Om du skulle be om förbön så skulle det räcka med att jag i bussen när jag kommer att tänka på dig säger: ”Gud, Ulrika.” Vad behöver jag förklara? Gud vet mycket bättre vad det finns för lösningar. Varför ska vi göra det så svårt? Det handlar mycket om att få insikten att det här är lätt och vägen är kort.

Gympa för bönemuskeln

En viss målmedvetenhet har gjort vägen kortare till bönen för Sofia Torvalds.

– Det har hjälpt mig att på något sätt få in det som en rutin. Om jag vaknar på natten eller sitter i bussen och inte orkar göra någonting är steget ganska nära till att jag ber. Men det tar tid att komma dit, och det har inte alltid

GUD BEHÖVER inga förklaringar, och då kan bönen vara just så okomplicerad som den ska få vara, tror Sofia Torvalds. FOTO: MALIN AHO

varit så för mig. Jag har också övat på det lite. Det är som en liten bönemuskel man får hålla på och gympa med.

– Bönen är också lite som en impuls. Vad gör du när du är uttråkad? Tar du fram telefonen eller äter du någonting eller ber du?

Uteblivna bönesvar har hon upplevt många gånger. Men också insett att ett bönesvar som hon tänkt sig skulle ha varit en total katastrof.

– Samtidigt vet jag ju att det finns människor som på riktigt förlorar hoppet. I

slutändan kan man inte säga att det från vårt sätt att se på saken alltid blir meningsfullt. Som kristen måste man bara leva i något slags hopp om att det i ett perspektiv som vi själva inte har en aning om blir meningsfullt i slutet. Det är det enda hopp vi har.

Och lyckas man inte be på ett bra tag så är det inget oätterkalleligt.

– Gud säger inte ”hejdå, nu är jag inte längre med dig”. Han är nog hela tiden där och väntar på att man ska ringa.

■ ULRIKA HANSSON

MARIEHAMNS FÖRSAMLING firade 24 nya konfirmander. Lördagen den 19 januari konfirmerades följande personer i S:t Görans kyrka:

Oscar Blomster, Fanny Clemes, Axel Eriksson, Thea Eriksson, Tim Eriksson, Emmelie Gustavsson, Anni Heiniö, Vera Hällefors, Felicia Höstman, Joel Jansson, Emma Johansson, Sara Jakobsson, Alma Kalman, Julia Karlström, Sara Kaunis-maa, Lava Larsson, Victoria Lundgren, Emelie Matar, Lucas Roos, Filippa Sandell, Cornelia Sjöblom, Tobias Strömberg, Kevin Åkergård och Hugo Weuro.

Konfirmationspräst var **Gunnevi Styrström**, i främre raden tillsammans med ungdomsledare **Nathalie Hellström** och musiker **Guy Karlsson**. I bakre raden hjälpledarna **Sebastian Grönlund, Cajsa Hallbäck, Maria Lindholm, Hanna Lindroos, William Nyholm, Isak Nylund och Nora Verazza**. FOTO: MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Res på svenska med OT Våren 2019
Almuñécar
Sköna dagar på Spanska solkusten. Möjlighet att delta i utflykter. Resor 16.3-6.4. (22 dagar), 30.3-13.4. (15 dagar).

Stockholm
En dag i Stockholm med möjlighet till shopping och mässbesök.
15-17.2. Antikmässan
1-3.3. Båtmässan Allt för Sjön
22-24.3. Trädgårdsmässan

Hälsoresor till Pärnu
Sköna och avkopplande dagar Spa Tervis. Bekväma restider.
Resor: 23-27.2. (kort resa), 23.2-2.3., 16-23.3.

Hotellresor till Tallinn
Bekväma restider, shopping-tur i Tallinn. Logi på Original Sokos Hotel Viru.
Resor: 25-27.2 (sportlov), 19-21.4 (påsk), lång resa 17-21.4.

Påsk i Riga
Påskresa till vackra Riga.
Resa 17-21.4.

Türi blomstermarknad
Den stora blomstermarknaden i Estlands "vårhuvudstad" Türi.
Resa 16-18.5.

Gardasjön
Norditaliens vackra turkosa juvel. Resa 10-16.4.2019

Påsk(liljor) i Holland
Liljor och tulpaner – resan som hör våren till. Amsterdam, Keukenhof och Den Haag. Flyg tur/retur till Amsterdam.
Resa 18-22.4.2019

Spaniens hjärta
Tre nätter i Spaniens huvudstad Madrid, två nätter i La Rioja. Vingårdar och kultur. Möjlighet till besök i Guggenheim-museet i Bilbao.
Resa 1-7.4.2019

England & Wales
Wales, Liverpool och Yorkshire. En innehållsrik resa med härliga städer och historiska platser på den engelska landsbygden.
Resa 24.4-1.5.2019

Skottland
Rundresa i historiens och romantikens land.
Resa 3-9.5.2019

Normandie-Bretagne-Paris
Normandie med Invasionskusten, Bretagne, dagstur till Jersey och två nätter i Paris.
Resa 15-21.5.2019

Paris – Moseldalen
Våren i Paris och de vackra dalgångarna i Moseldalen. Förmånlig shopping i Lübeck.
Resa 20-26.5.2019

Resekatalogen för 2019 utkommer i slutet av januari och postas till alla i vårt adressregister. Beställ den nu om du inte brukar få den.

RESOR 2019
Din upplevelse. Vår passion.

Dessa och många fler resor på vår hemsida:
www.oravaistrafik.fi
06-318 4000

Oravaistaatik

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam 21-årig kvinnlig medicine studerande söker etta eller liten tvåa i Tölö-Mejlans området. Säker hyra. 0440972907/Jenny

Liten familj önskar hyra fritidshus i Nyland med bilväg fram och rinnande vatten för april – september.
Sms: 040-770 0589

Skötsamt par önskar hyra bostad på 3 rum i centrala Helsingfors.
Tel. 040-7627755 / Christine & Peter

Skötsam språkstuderande söker etta i centrala Helsingfors från 1.2. Tel. 0443111289

UTHYRES

Tvåa i Åbo centrum. 49 m2 med inglasad balkong med kvällssol. 7.vån. Nytt kök o.badrum 2016. Ledig från 1.2. Hyra 695 EUR: tel: 050 65219

LEDIGA TJÄNSTER

ARBETSLEDARE

Som arbetsledare ansvarar du för att planera och leda det dagliga arbetet inom ramen för fastighets- och begravningsväsendets uppdrag. Du deltar även i genomförandet av vissa praktiska uppgifter och fungerar som förmän för församlingsmästarna, lokalvårdarna, gravgrävare, fastighetsarbetarna och säsongarbetarna.

Vi förväntar oss att du:

- har byggmästarexamen eller motsvarande teknisk examen. Alternativt kan du genom intyg påvisa lång erfarenhet av arbetsledning eller av andra till arbetsledaren hörande uppgifter.
- har god förmåga att jobba i team.
- har tidigare praktisk och teoretisk erfarenhet av liknande uppgifter.
- har goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska och svenska.
- är van att i ditt dagliga arbete använda dator.
- har körkort.
- är konfirmerad medlem av en evangelisk-lutherska kyrkan.

Lönesättning enligt kravgrupp 503 i KyrkTak. Utöver grundlönen betalas på basen av tidigare arbetserfarenhet en årsbunden lönedel som motsvarar högst 15% av grundlönen.

Tjänsteförhållandet inleds enligt överenskommelse och i tjänsteförhållandet ingår en sex månaders provotid. Den som väljs till tjänsten bör före fastställande av valet uppvisa godtagbart läkarintyg.

Ansökan inlämnas senast den **31.1.2019 kl. 15.00** till Pargas kyrkliga samfällighet, Kyrkoestplanen 3, 21600 Pargas eller pargas-parainen@evl.fi.

Tilläggsuppgifter fås av fastighetschef Jim Karlsson tel. 040 312 4481, e-post: jim.karlsson@evl.fi.

Visste du att...

du kan lämna in din hyresansökan via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

www.kyrkpressen.fi

Grankulla svenska församling söker en ordinarie

FAMILJARBETARE

Arbetet är främst bland barn och familjer. Sista ansökningsdatum är tisdag 19.2 kl. 15.00. Tilläggsinformation om uppgifterna och anvisningar för ansökning hittar du på

www.grankullaforsamling.fi

LEDIG TJÄNST I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Solfs församling

Språkkraven är utmärkt muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk (svenska) och nöjaktig förmåga att förstå det andra språket (finska). KO 6:4

Läkarintyg bifogas ansökan.

Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 15.2.2019 kl. 15:00.

De sökande kallas till intervju i domkapitlet 12.3.2019

Annonsera i Kyrkpressen!

Kontakta våra annonsförsäljare:
Ludvig Andersson, 044 050 3020
Jonny Åstrand, 050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi
www.kyrkpressen.fi

KP
KYRKPRESSEN

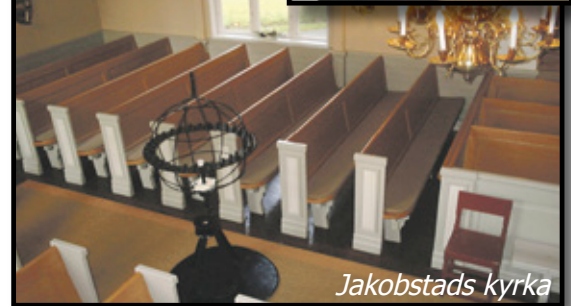
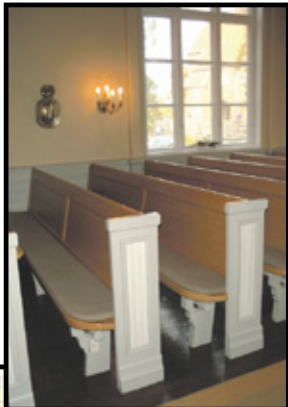
Sittdynor för kyrkbänkar

Bekvämare och varmare med sittdynor. Vi har specialiserat oss på tunna sittdynor för kyrkbänkar. Kontakta oss för mer information.

Tel. 06 7898100, Fax 06 7898199
e-post essma@multi.fi
www.essma.fi

Leverantörsrv. 6, 68810 Ytterse

Jakobstads kyrka

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

- 8-10.3** Sanna Nielsen-show i Stockholm
9-19.4 Göran Schildts Grekland - kulturresa till Athen och Leros
- 27-28.4** Shoppingresa till Pärnu
4-11.5 Skriv- och upplevelseresa till Leros med Monika Fagerholm
- 4-11.5** Sicilien
18.5 Blomstermarknad i Türi
7-14.6 Uppträcksresa till det okända Bosninen-Hercegovina
- 13-16.6** Hamburg-Lübeck-Rostock - upplev 3 städer på 3 dagar. **Boka senast 22.2**
- 26-30.6** Fantastiska S:t Petersburg - metropolen runt hörnet
Juli Skärgårdsresa
7-14.9 Leros med Merete Mazzarella - essäworkshop i Villa Kolkis
- September** Skotland

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 Hangö

Tel Hangö 019 - 248 1004
Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

JOUR
DYGNET RUNT
050 347 1555

Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS BERGHÄLL 010 76 66500 FORUM 010 76 66620 MALM 010 76 66630 ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590 TÖLÖ 010 76 66530 ESBO ALBERGA 010 76 66610 ESBOVIKEN 010 76 66640 HAGALUND 010 76 66570	VANDA DICKURSBY 010 76 66560 MYRBACKA 010 76 66600 HYVINGE 010 76 66580 KERVÖ 010 76 66550 Samtalspris 0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min
--	--

hok-elannonhautaupalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

INKAST MONICA VIKSTRÖM–JOKELA

Öppna ögonen

DET FINNS mångaslag av blindhet. Till exempel blindhetens som föds när människor som arbetar ihop likriktas i sina åsikter och fördomar. När man själv ingår i en gemenskap inser man inte alltid att gruppens medlemmar dagligen bekräftar varandras åsikter. Man börjar tro att det är så här människor

i allmänhet tycker.

En annan form av blindhet är bekvämlighet, att inte orka se problem som inte syns på ytan, till exempel för att de förknippas med skam. Det är en farlig form av blindhet.

Min kollega Nina Granvik lyfte nyligen i TV-programmet Himlaliv upp just ett sådant problem. Ett problem som definitivt förknippas med skam. Jag talar om konsumerandet av pornografi. I Sverige tittar var fjärde – var fjärde! – 18-åriga kille på porr varje dag. Det är vanligt att man introduceras till porrsidor redan som nioåring, på skolgården. Finns det någon orsak att tro att verkligheten på den här sidan Bottenviken är alldeles annorlunda?

I Himlaliv berättade den svenska prästen Ulrica Stigberg hur chockad hon blev när hon insåg att hon hade arbetat i 17 år som ungdomspräst utan att se och förstå hur utbrett pronografibruket är bland unga. Hon fick nys om en sajt som var populär i en konfirmandgrupp, och det visade sig vara sidor som specialiserade sig på övergrepp och förnedring.

MEN ULRICA valde att inte blunda. Hon har nu i flera år aktivt arbetat med att intervjua ungdomar, forskare, psykologer och församlingsanställda. Hon har skrivit böcker om ungdomar och nätporr, och är ofta inbjuden att tala om ämnet. De forskningsresultat hon presenterar om hur pornografi påverkar användarens människosyn och försvagar förtroendet för sexlivet är beklämnande men viktiga. Uppgifter som den att innehåll som för tio år sen ansågs tillhöra det råaste idag anses vara mainstream är högljudda varningsklockor.

När jag läste Ulricas bok ”Mitt ibland oss. Kyrkans utmaning kring nätpornografi” tänkte jag att det kanske är så här medlemmar av olika samfund har känt sig när det har avslöjats att sexuella övergrepp har begåtts framför näsan på blinda medlemmar. Man känner en rasande förtvivlan. Och man känner att man borde ha öppnat sina ögon och gjort något.

Enligt den statistik Stigberg presenterar är bruket av pornografi nämligen utbrett också bland kyrkligt aktiva och anställda. När man tillhör, och vill tillhöra, en kristen gemenskap blir bara tröskeln att erkänna och söka hjälp för sitt beroende lätt ännu högre än på annat håll.

Jag hoppas att vi i våra församlingar ska våga tackla det här. För det finns mycket man kan göra. I Stigbergs bok finns bland annat en checklista för församlingar som vill arbeta konstruktivt kring nätpornografi, där finns tips för föräldrar och råd till den som själv vill bli fri från porrberoendet.

Men först måste vi våga öppna ögonen.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

MEDIA ORDVAL

Olämpligt och nedlåtande om homosexuella

En artikel i tidningen Syd-Österbotten och en insändare i samma tidning väckte förra veckan starka reaktioner. Bakgrunden var att kyrkoherden i Kristinestads församling väckte uppmärksamhet med negativa formuleringar om homosexuella på Facebook. I en insändare går kaplanen i samma församling till hans försvar.

Jag känner mig manad att kommentera detta därför att skrivierna riktar sig mot medmänniskor som finns överallt, i vårt samhälle och i vår närhet. Många av dem har fått kämpa hårt därför att de på grund av sin sexuella läggning inte känt sig accepterade av sin omgivning.

Jag anser att kaplan Markus

Engström uttrycker sig högst olämpligt och nedlåtande om homosexuella, då han hävdar att utlevd homosexualitet är onaturligt och avskyvärt. Till stöd för sin hållning anför han att Bibeln tydligt fördömer fenomenet.

Det är oförsvarligt att en präst använder sådana ordval om en grupp som i vår historia varit utsatt för stark diskriminering. Han bortser helt och hållet från att den sexuella läggningen är en djup och fin del av en människas personlighet. Genom att avvisa möjligheten till homosexuella relationer fräntar Markus Engström dessa människors rätt att få älska, uppleva sig älskade och värdefulla. Det är att försöka beröva människor

något av det viktigaste i livet.

Markus Engström hävdar att Bibeln ger honom ett entydigt stöd i hans uppfattning. Vi är många inom kyrkan som inte ser saken på det sättet. Bibeln fördömer sexuellt färgade våldshandlingar, det är helt tydligt. Men däremot säger Bibeln inget om en jämställd och ansvarstagande kärlek mellan två vuxna personer av samma kön. Jag menar att det är fullt möjligt att se en sådan kärlek som lika värdefull som kärleken mellan ett heterosexuellt par. Man måste göra en skillnad mellan det som gäller för alltid i Bibeln och det som är tidsbundet. Det finns en hel del saker i Bibeln som inte kan tillämpas rakt av i dag. Däremot är

evangeliet alltid aktuellt.

I mötet med framför allt unga människor, är det av största vikt att kyrkan är lyhörd för och respekterar människors integritet, till vilken också hör den sexuella läggningen. Det här måste synas i både ord och handling. Även om vi är av olika åsikt i den här frågan ska man inte uttrycka sig kränkande om sina medmänniskor. Om vi menar allvar med att varje människa är lika värdefull i Guds ögon går det inte an att uttrycka sig som Markus Engström gör.

BO-GÖRAN ÅSTRAND

Kyrkoherde i Jakobstad och kandidat i biskopsvalet

ASYLSÖKANDE KONVERTERING

Äkthetsbedömningen är juridiskt problematisk

Jan Tunér frågar i KP 19.12.2018 om Migrationsverket har missuppfattat sin uppgift, då handläggare inom Migrationsverket tar ställning till om asylsökandes omvändelse till den kristna tron är äkta. Han hänvisar till FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, och varje individs rätt att byta religion.

En nationell myndighet som prövar äktheten i en omvändelse bryter inte mot de mänskliga rättigheterna, eller mot individens rätt att byta religion. Ett brott mot individens religionsfrihet, sådan den garanteras i grundlagens 11 §, kan anses ha skett till exempel om staten de facto hindrar någon från att byta religion, utsätter en person för förföljelse eller behandlar en person diskriminerande på grund av att hon bytt religion. De finska myndigheterna hindrar inte någon från att byta religion. De hindrar inte heller något religionssamfund från att själv definiera vem som kan ansluta sig till samfundet. Däremot prövar myndigheterna vilken betydelse omvändelsen ska ha för asylprocessen och för asylsökandes möjlighet till internationellt skydd.

Att pröva äktheten i någons tro eller religionsutövning juridiskt är naturligtvis svårt och även rättsligt problematiskt. En annan liknande äkthetsprövning är prövningen av om ett äktenskap är äkta, eller om det enbart ingåtts för att kringgå utlänningslagens bestämmelser om uppehållstillstånd. Sådana bedömningar av genuina eller konstgjorda familjeband görs förhållandevis ofta, och prövningen baserar sig på utlänningslagens 36 § 2 momentet (se t.ex. HFD 2017:41).

Skillnaden mellan äkthetsbedömningen av familjeband och äkthetsbedömningen av en konvertering är att bedömningen av äktenskap grundar sig på ovan nämnda stadgande i lagen. Bedömningen av äktheten i en religiös omvändelse grundar sig däremot på de riktlinjer som utarbetats av FN:s flyktingorganisation UNHCR (Guidelines on International Protection: Religion-Based Refugee Claims under Article 1 A (2) of the 1951 Convention). Enligt UNHCR är äkthetsbedömningen särskilt viktig i så kallade sur place-situationer, då en asylsökande önskar sig först efter att ha lämnat sitt hemland. UNHCR:s riktlinjer används som rättesnöre internationellt i de stater som undertecknat FN:s flyktingkonvention. Ur grundrätts- och rättskyddssynvinkel är det problematiskt att bedömningen av omvändelsen inte grundar sig på lag, utan endast på riktlinjer som utarbetats av ett övernationellt organ.

Jan Tunér har helt rätt i att Migrationsverkets primära uppgift är att bedöma risken för förföljelse i hemlandet. Enligt utlänningslagen är det irrelevant om en person de facto har sådana religiösa särdrag som är orsak till förföljelse, om den som utövar förföljelsen ändå tillskriver sökanden sådana särdrag (utlänningslagens 87 b § 5 mom.) Mot bakgrund av det stadgandet borde äkthetsbedömningen inte tillmätas alltför stor betydelse för den juridiska huvudfrågan, som berör den asylsökandes välgrundade fruktan för förföljelse.

ANDREAS FORSBÄCK

Pastor, pol.mag., rättsnotarie

KYRKAN⁺ I ESBO

KUNGÖRELSE

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 30 januari 2019 kl. 19.00 i Esbo stads fullmäktigehus, Esbogatan 5.

Ärenden

- Förtroendevalda valda genom församlingsvalet för åren 2019–2022
- Val av ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige
- Val av vice ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige
- Val av sekreterare för gemensamma kyrkofullmäktige
- Val av valnämnd
- Val av vice ordförande för gemensamma kyrkorådet
- Val av medlemmar i gemensamma kyrkorådet
- Val av personliga suppleanter för medlemmarna i gemensamma kyrkorådet
- Val av medlemmar och suppleanter i personaldirektionen
- Val av medlemmar och suppleanter i fastighetsdirektionen
- Val av medlemmar och suppleanter i utvärderingsdirektionen
- Medlemmar i direktionen för Kirkko ja kaupunki för åren 2019–2020
- Inrättande av en familjeverksamhetsledartjänst i Tapiolan seurakunta

Esbo 15.1.2019

Kalervo Salo

Ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

KING TOURS

Lilla pilgrim med Mats Lindgård till Israel 25 mars - 1 april 2019. Pris fr. 1390 €, flyg, hotell med halvpension, alla utfärder, guide och svensk reseledare.

För oss som går långsammare till Israel 2-9 april 2019. Pris fr. 1490 €, flyg, hotell med halvpension, alla utfärder, guide och svensk reseledare.

Påskresa till Armenien och Georgien 18 - 29 april 2019. Pris fr. 1890 €, flyg, hotell, helpension, alla utfärder, guide och svensk reseledare.

8 dagar Egypten, Kairo med kryssning på Nilen Avfärd 16.3 eller 6.4. Pris fr. 1460 €, flyg, hotell, helpension, alla utfärder, guide, svensk reseledare om resenärer är 10.

Tfn: 0400 438854 (kl. 12-13), info@kingtours.fi eller på hemsidan www.kingtours.se.

Kolportör Sven-Erik Syrén i Maxmo firar 35 år 1 februari 2019

Bokförsäljningsarbetet startades 1 februari 1984

Nu får Du 35% Rabatt på böcker, CD:n och kort. Finns listor på flera erbjudanden

På väg hem, Gud är trofast, Det urgamla kors allt förvandlar, sammanlagt 14 sånger ☐ **CD 10€ -35%**

Guds källa har vatten till fyllest, Gud i naturen, Han är min sång och min glädje. Sammanlagt 14 sånger ☐ **CD 10€ -35%**

Vilken Gud jag har, Ledd av Hans hand, Lugna hamn, Sänd honom bud, Det dyra blod, sam. 15 sånger ☐ **CD 15€ -35%**

Resa i natten, Ett ljus jag ser på andra sidan bron, Det namnet skall skimra. 19 sånger ☐ **CD 20€ -35%**

Led mig hem, Det kommer en ny tid, Det ljusnar nu. 20 sånger ☐ **CD 20€ -35%**

Gud har omsorg om dig, Det urgamla kors, Tomma händer, 14 sånger ☐ **CD 10€ -35%**

Alla Tiders kortpaket med 40 st. nya kort.
Grattis, barn, djur, tankvärda ord, bibelspråk
Pris 22€ -35% ☐

Om den vita duvan är en symbol på den helige Ande, och gråduvan är en symbol på en falsk ande, hur kan du veta vilken av dem som har landat i din församling? Det många menar vara Anders verkliga närvaro är tyvärr allt för ofta ingenting ... Läs boken!
☐ 229 s. **23€ - 35%**

Planera ditt äktenskap innan du planerar ditt bröllop. Önskar du att du vet vad du ger dig in på när du går fram i kyrkan för att säga ja? Nu, med boken **Vad jag önskar jag vetat innan vi gifte oss**, så kan du det
☐ 154 s. **20€ - 35%**

Det lilla barn du älskar så högt är ännu mer värdefullt för Gud. Denna charmigt illustrerade dopbok rymmer omsorgsfullt utvalda bibelord som tillsammans med bokens kärleksfulla små texter och böner kommer att finnas med barnet genom hela livet. Vackra färgbilder.
☐ Inb. 28 s. **16,80€ -35%**

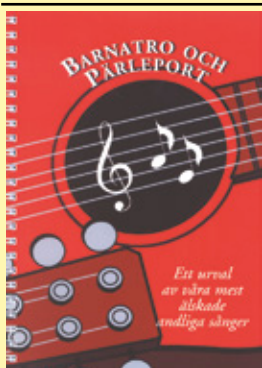

☐ 217 s. **20€ -35%**

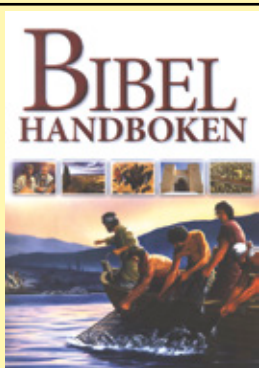
Behöver du uppmuntran? Undrar du om änglar finns och om mirakler kan ske? Vill du läsa om dråpliga händelser som får dig att skratta? I ett antal krönikor berättar Anita Barker Andersen från den osynliga världen. Anita har sagt att "livets mest dyrbara ting kan inte köpas för pengar eller byggas av människor"

Kulspetspennor

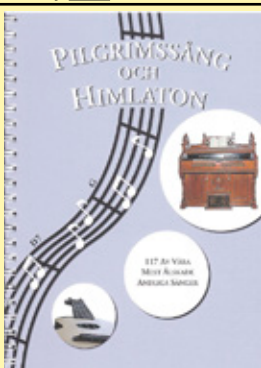
☐ st. Var dag är en sällsam gåva
☐ st. Blott en en dag
å 1,30€/st. 4 st. å 5€

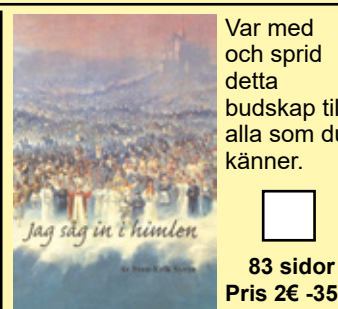
Barnatro och Pärleport
117 sånger av våra mest älskade andliga sånger. Bl.a Blott en dag, Barnatro, Det urgamla kors, Gud i naturen
☐ **Spiralpärm Pris 20€ -35%**

Fullspäckad med fakta om alla böcker i Bibeln. Frågor och svar som förklarar många av Bibelns mysterier. Få reda på vilka som skrev Bibeln och varför. Upptäck syftet med varje bok i Bibeln.
☐ Inb. 232 sidor **26,90€ -35%**

Gyllene morgon, Hela vägen går han med mig, Herre kär tag min hand, Närmare Gud till dig, Nu ser jag himlen, När jag mitt liv åt Jesus gav, Ledd av hans hand, Min bönevrå, Morgondagen,
☐ **Spiralpärm Pris 20€ -35%**

Var med och sprid detta budskap till alla som du känner.
☐ 83 sidor **Pris 2€ -35%**

En liten pojkes häpnadsväckande berättelse om sitt besök i himlen.
☐ 201 sidor **Pris 10€ - 35%**

VÖRÅ NORRVALLA
Söndag 3.2 kl 13.30 Dragspelsfestival
med ett 10 tal dragspelare och musiker
Sång: **Lisbeth & Jan-Erik Wenman, Rolf Sjöbacka, Jorma Vilponen, Sven-Erik Syrén m.fl**
Allsång, servering och bokbord
Restaurangen öppen från kl 12.00
Hjärtligt Välkomna Arr.: BB-Teamet

Syréns bokhandel i Maxmo på Norrfjärdsvägen 44
håller öppet med 35 års Erbjudande och du får -35% rabatt på böcker för barn och vuxna, CD&DVD, enkla och dubbla kort, tavlor, presentartiklar m.m.
Fredag 1 februari kl 14-18, Lördag 2 februari kl 14-18
Vi bjuder på kaffe med dopp. Välkommen!

Sänd in din beställning till **Sven-Erik Syrén**
Syréns förlag, Norrfjärdsvägen 44,
66640 Maxmo tfn. 06-345 0190,
050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com

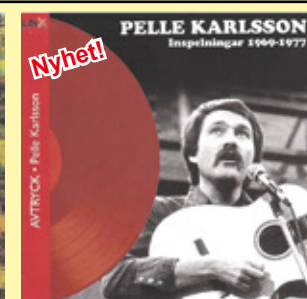
Namn: _____
Adress: _____
Tel: _____
Postporto, 10 dagars betalningstid

Var jag går i skogar berg och dalar, Bortom gyllne sol Jag hörde änglasång, Tysta skogar, 23 sånger ☐ **CD 20€**

Herre led mig dag för dag, Det enda som bär, Jag fann en frälsning, Till en stad jag är på vandring. 12 sånger ☐ **CD 20€**

Han finns där, Jesu kärlek, Jesus har makt, Han ger mig kärlek, Han är min sång och min glädje, 32 sånger ☐ **CD 20€** dubbla cd

Jag skall aldrig tvivla mer, Blott en dag, Vart vägen än bär, Hör mina ord, Mitt hem är där, Jag ska gå genom tysta skogar, 12 sånger ☐ **CD 20€**